

Pla Director de Cooperació per a la Justícia Global de Barcelona 2023-2026

Pla
Març 2023

Direcció de Serveis
de Justícia Global i
Cooperació Internacional.
Àrea de Drets Socials,
Salut, Cooperació i
Comunitat

Ajuntament
de Barcelona

Índex

Acrònims i sigles	3
Presentació	4
1. Aprenentatges de l'avaluació del PDCJGB 2018-2021	6
2. Context global	8
3. La justícia global, la visió.....	13
4. Objectius de la cooperació per a la justícia global	19
5. Enfocament estratègic.....	21
6. Eixos estratègics i programes	27
7. Àrees geogràfiques	33
8. Agents	37
9. Estructura operativa	42
a. Governança i espais de participació	42
b. Modalitats i instruments	43
c. Recursos	46
d. Planificació, seguiment i avaluació	47
Annex 1 Taula de correlació amb els ODS.....	50
Annex 2 Recomanacions derivades de l'avaluació del PDCJGB 2018-2021.....	68
Annex 3 Recomanacions derivades de l'avaluació de l'impacte de la justícia de gènere 2018-2021	70

Acrònims i sigles

ACCD	Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
AECID	Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament
AMB	Àrea Metropolitana de Barcelona
AOD	Ajuda oficial al desenvolupament
CGLU	Ciutats i Governes Locals Units
CIDEU	Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà
DH	Drets humans
DGCD	Direcció General de Cooperació al Desenvolupament
DIBA	Diputació de Barcelona
DJGCI	Direcció de Serveis de Justícia Global i Cooperació Internacional
DRI	Direcció de Serveis de Relacions Internacionals
EpJG	Educació per a la justícia global
FCCD	Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
LGTBI	Lesbianes, gais, transgènere, bisexuals i intersexuals,
ODS	Objectius de desenvolupament sostenible
ONG	Organitzacions no governamentals
OTC	Oficines tècniques de cooperació
PD	Pla director
PDCJGB	Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona
TdC	Teoria del canvi

Presentació

Aquest és el cinquè pla director quadriennal de cooperació internacional de l'Ajuntament de Barcelona. Els plans directors són els principals instruments de planificació. Planifiquen les prioritats, els programes i les actuacions de l'Ajuntament en aquesta matèria, però també serveixen per articular consensos en la comunitat d'ONG, universitats, institucions diverses i l'arc polític municipal. El Pla director que es presenta, per tant, és hereu dels anteriors, i es reesitua en el context global i barceloní actual. El Pla director tracta d'aprofundir en la nova missió de la cooperació internacional: la justícia global. I, finalment, cerca millorar-ne l'operativa estratègica.

Si bé el període de planificació anterior va sofrir dues grans contingències mundials, com són una pandèmia global que va confinar bona part de la població del món i, poc després, una guerra al cor d'Europa a partir de la invasió russa d'Ucraïna amb fortes derivades internacionals, no sembla improbable que el nou cicle de planificació no quedi afectat per nous xocs internacionals. Però, com es diu en el món de la planificació estratègica urbana, la millor forma d'improvisar és planificar.

Val a dir que la política de justícia global parteix de la motivació de la ciutadania de Barcelona d'abordar, des de la ciutat, els grans problemes del nostre temps, que van més enllà dels límits geogràfics municipals i dels horitzons temporals marcats per la nostra generació. Aquests problemes, davant la inexistència de marcs jurídics globals, són de la incumbència de les ciutats i del seu veïnat. En aquest sentit, la Carta municipal de Barcelona, que atorga competències a l'Ajuntament per desenvolupar una política pública de cooperació internacional, postula el següent: "Barcelona, capital de Catalunya, ha estat sempre un símbol de llibertat i de progrés. Ciutat de convivència, feta en la pluralitat i en la diversitat, ha projectat al món la seva capacitat d'iniciativa, la seva vocació de modernitat i el seu compromís

solidari en la construcció d'un món en pau, basat en el respecte i la tolerància. Barcelona, bressol de cultures, ha estat i vol ésser un exemple en la defensa dels drets humans i dels pobles”.

El Pla director que hi ha a continuació mira d'establir el marc d'actuació de la política municipal de cooperació tant pel que fa als suports de l'Ajuntament a la comunitat d'agents de la justícia global, com a l'operativa del departament encarregat d'operativitzar-la: la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional.

Aquest pla director, a més, s'emmarca, a escala estatal, dins la Llei de cooperació per al desenvolupament sostenible i la solidaritat global i, a escala autonòmica, en la Llei de cooperació al desenvolupament i en els instruments estratègics i programàtics de la Generalitat de Catalunya en aquesta matèria. La seva implantació es coordinarà amb altres ens locals i associacions municipalistes d'interès.

El procés d'elaboració

El procés d'elaboració del Pla director (PD) ha travessat tres moments. En el primer s'ha encarregat una avaluació externa del PDCJGB 2018-2021 en la qual s'han identificat elements de millora que caldrà integrar en el nou PD. En el segon moment s'ha redactat el nou PD juntament amb el sector de la cooperació de la ciutat. I el tercer moment s'ha centrat en la negociació entre els grups polítics municipals amb representació a l'Ajuntament.

Tant l'avaluació com l'elaboració del PD s'han fet obertes i de forma participada amb les parts interessades (el sector, els grups municipals, i amb contraparts de referència al sud).

L'elaboració de l'avaluació del PDCJGB 2018-2021, així com la primera redacció del nou, ha estat a mans d'ICG - Internacional de Cooperación y Gestión, coordinadament amb la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional de l'Ajuntament. ICG ha estat l'empresa que va guanyar la licitació feta per l'Ajuntament a través dels mecanismes habituals. Ha estat particularment important el paper del Grup de Treball sobre el PD del Consell Municipal de Cooperació Internacional, integrat per un equip de tretze persones representants de diverses entitats, ens de l'Ajuntament, un grup municipal, onze de les quals són de la Permanent del Consell Municipal de Cooperació. Els resultats de l'avaluació es resumeixen en l'apartat següent. Finalment, el Pla director compta amb l'acord del Consell Municipal de Cooperació Internacional, reunit en sessió plenària extraordinària l'1 de març del 2023, i va ser aprovat en el Ple del Consell Municipal del 31 de març del 2023.

1 Aprenentatges de l'avaluació del PDCJGB 2018-2021

Durant el segon semestre del 2022 es va dur a terme una avaluació externa del PDCJGB 2018-2021 (prorrogat fins al 2022 per acord dels agents) que va posar l'**èmfasi** en diversos elements: valorar la pertinència del seu disseny, analitzar el grau d'execució de les accions impulsades, assenyalar fortaleses i debilitats de l'exercici anterior de planificació estratègica i, en última instància, orientar la definició del PD corresponent al període següent.¹

L'avaluació, orientada d'acord amb la TdC, va permetre identificar línies i eixos de canvi i facilitar-ne la representació en un marc lògic, a partir del qual es van estructurar les **dimensions d'anàlisi**: (1) disseny i conceptualització, (2) condicions estructurals, (3) processos i (4) resultats assolits.

Per tal d'assolir els objectius plantejats, es va desplegar un **procés participatiu** que va involucrar un total de 114 persones en representació dels grups d'agents de la cooperació per a la justícia global de Barcelona, mitjançant l'ús de tècniques tant qualitatives (tallers i entrevistes individuals i grupals) com quantitatives (qüestionaris).

En resum, l'informe recomana continuar amb l'aposta per consolidar el paradigma de la justícia global i aprofundir-hi, i millorar i reforçar la definició del model lògic del Pla director i la seva definició pel que fa a mètrica estratègica i operativa. També dona pistes i recull propostes compartides

1 Informe d'avaluació del Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona 2018-2021: https://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/informe_avaluacio_pladtor_coop_2018-21_def_1.pdf.

per les persones contactades, com ara la conveniència d'elaborar una estratègia de justícia de gènere que permeti centrar-se en eines concretes amb el doble objectiu de fer una promoció específica i de transversalitzar la justícia de gènere en totes les accions impulsades en el marc d'aquest PD, o mantenir el compromís amb el 0,7% dels ingressos propis, entre altres.

Per a més informació vegeu, a l'annex 2, les principals **recomanacions** derivades de l'avaluació, que han estat clau a l'hora d'identificar els reptes més importants que cal tenir en compte per definir el PD corresponent al període següent de planificació, és a dir, del 2023 al 2026.

De manera específica també s'ha avaluat l'impacte de la prioritització de la justícia de gènere en el PDCJGB anterior. Els aprenentatges i les recomanacions sorgides d'aquest estudi han nodrit el nou PDCJGB 2023-2026, en especial pel que fa a coordinació i coherència interna. Les recomanacions relatives a l'eficiència i la millora dels instruments es recullen en la part estratègica d'aquest PD. Per a més informació, vegeu, a l'annex 3, les principals recomanacions derivades de l'avaluació esmentada.

Reunió del Ple del Consell Municipal de Cooperació Internacional (2 de febrer de 2023)

2 Context global

La conjuntura global està marcada per algunes tendències de cicles superposats. En primer lloc, cal assenyalar les tendències de cicle llarg com ara l'escalfament global, la urbanització de la població mundial, la polarització política, l'expansió dels règims autoritaris (autocratització), molts contraris a l'autonomia municipal, i en general la incapacitat del règim internacional per aportar respostes eficaces als grans desafiaments mundials.

Però també, en segon lloc, hi ha hagut crisis d'abast global de cicle mitjà i curt com la d'Ucraïna-Rússia, amb efectes secundaris molt rellevants, com la pujada dels preus de l'energia i dels aliments arreu i l'augment de la despesa militar, que són fenòmens que la guerra ha accentuat.

En tercer lloc, cal assenyalar l'adveniment de tensions regionals en països relativament importants per les vinculacions amb Barcelona, com són el Sahel, l'Iran, Israel-Palestina, el Marroc - Sàhara, Algèria, Tunísia, Turquia, el Kurdistan, Síria, el Líban, Mèxic, l'Amèrica Central, Colòmbia, Cuba, Bolívia, el Perú, el Pakistan i Filipines, entre d'altres.

En quart lloc, Europa es dirimeix entre els seus valors i els seus interessos: ser una potència democràtica i impulsora del respecte als drets humans (DH) a escala internacional, és a dir, una potència reguladora que reivindiqui la seva capacitat comercial i el seu *soft power* o poder suau, o, per contra, replegar-se davant el fenomen migratori, reforçar les creixents violacions europees a través de la política migratòria de fronteres, i desconèixer l'impacte del seu consum i la compra pública sobre tercers països atenent a raons de competitivitat.

A continuació es desenvolupen alguns dels elements més significatius de la conjuntura que poden determinar la lluita per la justícia global en els anys vinents:

1. Manifesta incapacitat del règim internacional per aportar respostes eficaces als grans desafiaments mundials, com ara l'increment de les desigualtats entre territoris i en el si de les societats mateixes, de la fam i la pobresa, o l'emergència climàtica i els retrocessos en els drets de les dones, entre d'altres. D'altra banda, es fa evident que s'està posant en risc la sostenibilitat mateixa de la vida, tal com es deriva de l'anàlisi del context climàtic i energètic. Altres desafiaments globals que apareixen són la constant inestabilitat econòmica i financera, el creixement de l'extremisme violent, les tensions migratòries, l'extensió de malalties infeccioses, els conflictes violents i les crisis humanitàries recurrents, entre d'altres.
2. La invasió russa i la guerra a Ucraïna: dues de les derivades internacionals més importants seran una escalada dels pressupostos de defensa i una legitimació dels exèrcits i de la producció d'armes. En aquest context, serà important tenir en compte i fomentar les propostes destinades a resoldre el conflicte per la via pacífica com a única alternativa possible per preservar el dret a la vida. Una segona derivada és la inflació general i la pujada de preus de l'energia, dels cereals i dels fertilitzants a escala global, que afecten especialment als països que en depenen, com els mediterranis i de l'Àfrica oriental. Aquests fets augmentaran les crisis alimentàries i també les protestes per l'increment de preus del combustible i del pa.

Concentració contra la guerra a Ucraïna a la pl. Catalunya de Barcelona (2 de març de 2022)

3. Preocupant retrocés en drets humans de les dones i persones LGTBI, així com els atacs als moviments feministes arreu. Les violències masclistes i la persecució contra els drets de les dones i la població LGTBI arreu del món per part d'agents diversos (governos, agents armats, sectors d'ultradreta i forces regressives) continuen afectant milions de persones al món, incloses dones defensores, activistes feministes i activistes LGTBI, entre d'altres. Al mateix temps, els moviments feministes continuen sent força de transformació arreu del món i un agent clau per a la justícia global i la construcció de pau.
4. El procés de digitalització, que es va accelerar amb la pandèmia continuarà augmentant el poder econòmic, polític i social de les grans plataformes digitals, especialment Google, Amazon, Meta, Microsoft i Apple i les seves homòlogues xineses. D'altra banda, la digitalització i la intel·ligència artificial accentuaran dos processos més que caldrà identificar millor: el primer és l'augment de la polarització política, de la fragmentació social i el desgast de les democràcies, a conseqüència de l'ús massiu de les xarxes socials per llegir la realitat; i el segon deriva de la transició digital i també l'ecològica, que, encara que estiguin plantejades sobre supòsits de sostenibilitat, obliguen a explotar i a extraure massivament minerals com el cobalt, el liti o les terres rares, mitjançant explotació de mà d'obra (normalment de països del Sud global) i que requereixen molta energia per funcionar. Aquest fet derivarà en noves perifèries i nous conflictes pel territori, sobretot a l'Àfrica i l'Amèrica Llatina i també al fons marí, i possiblement en més emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.
5. D'altra banda, molts països i ciutats estaran sotmesos a pulsions centralistes i autoritàries d'alguns d'estats i seran el centre de les protestes i la resistència democràtica, però també de mobilitzacions de descontent fruit de l'alça del preu dels aliments i l'energia. És en aquest context que Barcelona podrà establir noves cooperacions i actualitzar les existents.
6. Les ciutats continuaran creixent i acumulant persones que viuran en condicions de vulnerabilitat, moltes de les quals seran migrants. Les ciutats seguiran la dinàmica de creixement capitalista, acumularan més poder, devoraran molts més recursos materials i energètics de l'entorn, com en el cas de Barcelona mateix, mitjançant cadenes globals de subministrament difuses. Seran víctimes i victimàries de l'escalfament global i s'hauran de preparar per als seus efectes (estrès hídric, puntes de calor, extrems meteorològics, elevació del nivell del mar, etcètera). Les ciutats es continuaran urbanitzant a mesura que es faci més insegura la vida al camp. Les perifèries continuaran creixent informalment a les ciutats africanes, llatinoamericanes i asiàtiques, i concentraran la majoria de les persones pobres del món.

7. Resiliència climàtica. Les ciutats del món entren en una fase en què estaran tensionades climàticament segons les seves característiques i ubicació geogràfica, i les seves poblacions vulnerables quedaran molt afectades. Els seus governants, d'una banda, hauran de protegir els forts impactes d'un nou règim de pluges, de vents, d'abastiment d'aigua, de radiació solar i adaptar-les amb noves infraestructures, refugis climàtics, verd urbà, etcètera, i, d'altra banda, hauran de reduir la seva contribució al problema i conèixer i esmorteir la seva petjada climàtica. La tendència de les ciutats europees com Barcelona serà prioritàriament prendre mesures domèstiques (pacificació, verdificació, etcètera), però caldrà lluitar perquè no consisteixin en una mena de deslocalització dels processos contaminants a l'exterior. En aquest entorn, el paper dels moviments indígenes i ecologistes té una importància rellevant per plantejar alternatives i bones pràctiques.
8. Les migracions són una realitat estructural de la nostra societat i, per tant, continuarà havent-n'hi en un futur. Tensions climàtiques, conflictes violents, crisis alimentàries i econòmiques, dels quals és corresponsable el Nord global, generaran incentius per migrar. La Unió Europea, preocupada per l'arribada de persones d'altres continents pel sud i per l'est, i sobretot els seus estats, reforçaran les vies coercitives per frenar la migració de persones sense papers. I aquesta situació la continuaran aprofitant les grans indústries militars de control i seguretat, que forçaran les administracions a derivar recursos que haurien de dedicar-se a serveis socials i de cures. L'arribada de persones migrants, pels motius exposats o per altres, és una oportunitat per incorporar nous sabers i experiències positives per a la nostra ciutat i és també una possibilitat per sumar nous agents que poden promoure canvis transnacionals des de la justícia global.
9. Barcelona pot continuar actuant com una de les capitals mundials que millor representa el municipalisme democràtic, però també com a capital global dels DH. En aquest sentit, la ciutat de Barcelona pot contribuir a denunciar situacions de vulneració de DH que deriven en règims repressius mitjançant la seva "marca", com és el cas de l'Iran, Israel, el Marroc, Rússia, Turquia, Aràbia Saudita, o països com Mèxic, el Perú o Colòmbia i altres de l'Amèrica Central. Tanmateix la pressió que exerceixen les ciutats del nord cap al sud mitjançant les cadenes globals de subministrament condueix a perpetuar les vulneracions dels DH, per exemple, amb la importació d'electrònica. Actualment les cadenes de subministrament, després d'experimentar les disruptcions, primer, de la covid-19 i, després, de la guerra comercial amb Rússia i la Xina, són conegudes i s'hi pot plantejar un desplegament potencial de polítiques de respecte dels DH.

10. Educació i cultura. Davant tots aquests reptes i evidències, la noció de “responsabilitat compartida” en els problemes globals ha de ser assimilada significativament per la ciutadania de Barcelona. Caldrà avançar cap a un canvi cultural envers el respecte pels pobles i pel planeta sencer, i avançar cap a una ciutat intel·ligent de veritat, amb persones amb sentit crític i solidàries. El treball amb escoles, instituts, universitats, ens d’educació no formal (biblioteques, centres cívics, entitats d’educació en el lleure) i mitjans de comunicació i periodistes és cabdal per a una educació compromesa amb el que passa al món. L’aprenentatge servei és una eina destacada que incentiva la participació activa i promou aprenentatges significatius, juntament amb altres propostes metodològiques. En el camp de l’educació formal els canvis normatius en el currículum suposen una oportunitat per refermar les relacions entre els centres educatius formals i la multiplicitat d’agents socials i educatius que treballen en l’entorn educatiu a fi d’impulsar conjuntament propostes educatives que proporcionin eines per qüestionar i transformar d’una manera crítica el model social, polític i econòmic existent.

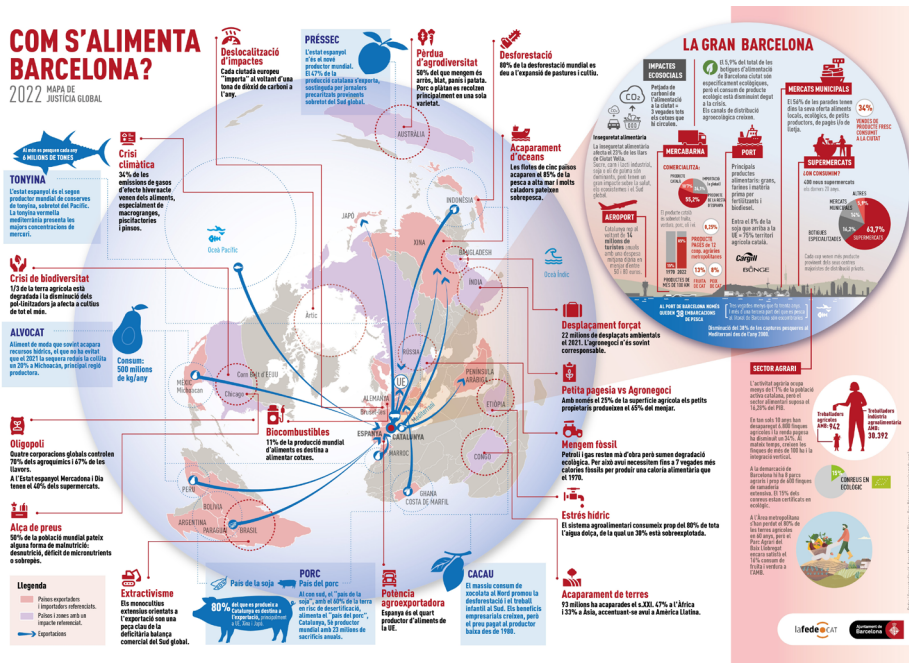
3 La justícia global, la visió

A Barcelona, com a altres ciutats del món, el moviment de solidaritat internacional creix i evoluciona fins que, a l'inici del 2000, amb l'adveniment de diverses campanyes i xarxes globals (facilitades per la implantació global d'internet) i les crítiques a una globalització que genera grans desigualtats mundials, es comença a vindicar la justícia global i a utilitzar aquest nom. Les protestes contra les crisis del deute al Sud, les invasions occidentals d'Afganistan i l'Iraq i, més tard, la instrumentalització de la guerra contra el terrorisme, la crisi d'acollida a Europa o els efectes del canvi climàtic, entre altres problemàtiques, anys més tard, no van fer sinó reconfirmar que la lluita per la justícia global és necessària. És des d'aquesta percepció d'injustícia a escala global que tant moviments de països del Sud com del Nord han exigit l'aixecament d'un règim alternatiu, basat en una nova jerarquia moral, un règim basat en la justícia global.

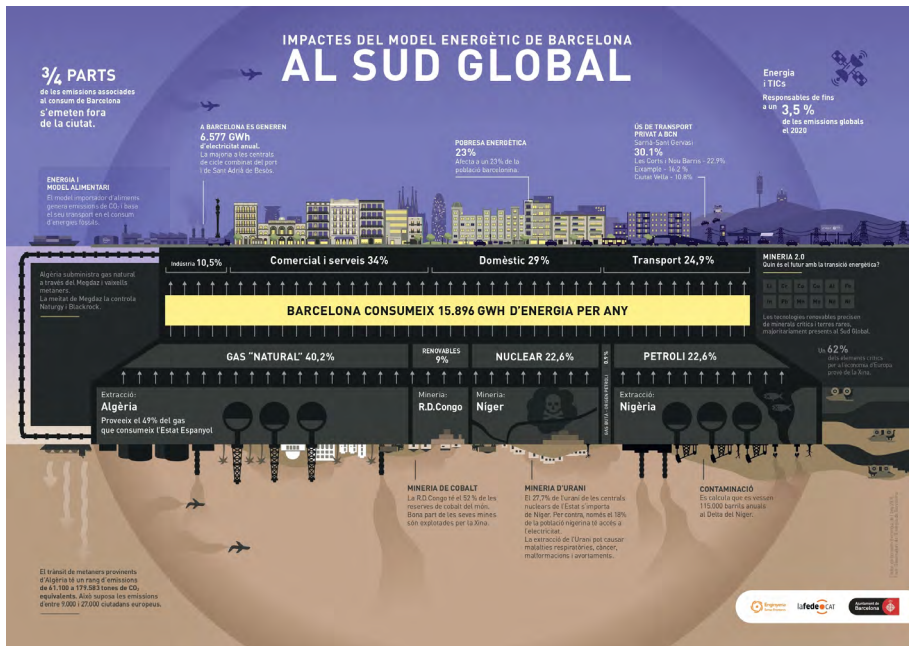
La justícia global s'entén com un futur dinàmic, un règim desitjable, un sistema de relacions d'abast planetari on individus, comunitats, pobles, identitats sexuals, generacions, ètnies, països, regions i les seves organitzacions conviuen en pau, opten als mateixos drets, tenen les necessitats bàsiques cobertes, despleguen llibertats i també obligacions sota el principi de responsabilitat global. Ho fan en harmonia amb el medi natural, amb l'atmosfera, els oceans i la terra, amb cura del clima i la biodiversitat global. Ho fan com a membres d'una comunitat política global, on dones i homes es tracten amb cura, on tothom està emparentat: la Terra.

La responsabilitat exterior de Barcelona

Per fer front a les injustícies globals és preceptiu que se'n determinin les responsabilitats (qui, quan, com), amb l'objectiu de posar-hi fi o d'esmortir-les fins al límit del possible. D'aquesta manera, del fet de causar un perjudici se'n desprèn una responsabilitat derivada. Quan qui el causa és un agent col·lectiu se'n desprèn una responsabilitat col·lectiva. Des del punt de vista de les interferències que travessen les fronteres, es pot parlar de responsabilitat exterior o extraterritorial. Es pot associar a un grup d'interès, a una ciutat com Barcelona o a qualsevol altre marc geogràfic, a una institució, o a una llei o una norma. El terme *responsabilitat* sembla més adequat que no pas *culpa*. La responsabilitat permet pensar en la possibilitat de compensar-la, però també de mirar de prevenir-la i de resoldre-la.

Mapa "Com s'alimenta Barcelona?"
<https://www.lafede.cat/ca/com-salimenta-barcelona-nou-mapa-dels-impactes-del-model-agroalimentari-al-sud-global/>

Mapa "Impactes del model energètic de Barcelona al sud global"
<https://www.lafede.cat/ca/nou-mapa-impactes-del-model-energetic-de-barcelona-al-sud-global/>

Si s'aplica a la ciutat de Barcelona, les decisions, les accions, les formes de consumir i de viure del conjunt de veïns i veïnes o persones jurídiques de Barcelona, inclòs l'Ajuntament de Barcelona (que hi té un paper destacat com a Administració municipal), poden contribuir a perpetuar les injustícies o poden contribuir a construir un món més just. Aquesta responsabilitat compartida s'ha de treballar des de l'acció col·lectiva a escala global i ha d'incorporar les repercussions que poden tenir sobre el Sud global, conjuntament amb les persones que viuen situacions d'injustícia. Des d'aquesta perspectiva, són la funció pública i l'Administració les que haurien de vetllar per aquesta acció col·lectiva dels seus conciutadans i conciutadanes respecte a les injustícies globals a través d'una política pública específica.

La justícia global com a política pública de l'Ajuntament de Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona, en els darrers anys, ha fet seva l'orientació de la cooperació per a la justícia global que ja s'abordava des de diverses instàncies de la societat civil de la ciutat: la més rellevant era la de les antigues federacions d'ONG de desenvolupament, de pau i de DH que van unir-se i van passar a dir-se Llafede.cat – Organitzacions per a la Justícia Global. D'aquesta manera, el PDCJGB 2018-2021 va apostar per un marc conceptual innovador dins de les polítiques públiques de cooperació internacional de les administracions.

Aquest PD es manté dins d'aquest marc d'anàlisi i de propostes d'acció i mira d'aprofundir-hi. A més, es ratifica l'acord entre el sector de la cooperació internacional i l'Administració municipal, que va situar el concepte al centre de la seva cooperació internacional i que aquest nou PD pretén continuar impulsant i sustentant.

Així, es fa propi el discurs crític i de conceptualització àmplia, dinàmica i en construcció constant, que permet aproximacions diverses i amb capacitat per comprendre processos multidimensionals i que representa la justícia global.

D'aquesta manera, aquest pla:

- Posa l'èmfasi en les causes sistèmiques que generen injustícies que esdevenen globals.
- Qüestiona aspectes com el creixement que no considera les externalitats negatives ni els límits planetaris, sovint associat a determinats modes de producció, distribució, gestió i consum i a unes pautes de comportament social.
- Situa la cooperació en el pla de la corresponsabilitat global-local i planteja una cooperació de banda ampla i la interrelació de les problemàtiques globals, que, alhora, requereixen actuacions d'igual amplitud i transversalitat.
- Assumeix de manera prioritària la coherència de polítiques des d'una "aproximació del conjunt de polítiques del govern" i no només d'ajut internacional.

En aquest sentit, la justícia global també és la convergència de diverses justícies.

Dimensions de la justícia global

A l'efecte d'aquest PD es denominen **dimensions de la justícia global** les justícies que, en el pla conceptual i en sentit ampli, remetent responsabilitats, drets i deures i posen èmfasi en unes dimensions determinades de la realitat (econòmica, de gènere, social i ambiental, entre d'altres). S'assumeix que hi ha obligacions morals i polítiques, que es deriven del reconeixement dels DH i que consagren les relacions de suport mutu en què s'ha de basar la cooperació internacional i la nostra societat en general. Així, les quatre dimensions que es prenen com a pilars de la justícia global són la justícia econòmica, la justícia social, la justícia ambiental i la justícia de gènere.

JUSTÍCIA GLOBAL

JUSTÍCIA AMBIENTAL. Una cooperació que afavoreixi un accés just i equitatiu als béns comuns i una distribució equitativa de les càrregues i els impactes ambientals; que promogui que tota persona, independentment del seu origen, racialització, gènere o situació econòmica, tingui dret a viure en un ambient sa i ecològicament equilibrat; que garanteixi la salut, la sostenibilitat i el bon viure, i que assumeixi el deure de fer un ús responsable dels recursos naturals, del paisatge i del patrimoni natural comú, amb l'objectiu de mantenir-los i conservar-los per a les generacions futures. Així, ha de ser una cooperació que defensi les defensores del territori i ambientals i aposti per activitats econòmiques i de producció d'energia respectuoses amb la vida i el territori.

JUSTÍCIA ECONÒMICA. Una economia pensada per al servei a les persones, que garanteixi els mitjans de vida (amb responsabilitat social i ambiental), que prioritzi, per damunt del lucre, la satisfacció de les necessitats humanes, i en què no càpiga la pobresa. Una economia compromesa amb la comunitat i vinculada al territori, que contribueixi a millorar la societat. Una economia que valori i reconegui socialment i econòmicament el treball no remunerat que sovint fan les dones i les cures com a part essencial del paradigma

mateix. Una economia que situï els treballadors i les treballadores al centre i que els garanteix la participació en la presa de decisions mitjançant la democratització dels centres de treball. En conseqüència, implica incidir sobre les relacions de treball, producció, comerç i finances globals, que es troben en la base de les desigualtats, i actuar de manera proactiva en la denúncia dels abusos i els incompliments.

JUSTÍCIA DE GÈNERE. Una justícia que promogui l'equitat de gènere en la vida cultural, econòmica, social i política; que qüestionï el sistema heteropatriarcal i racista, les relacions de poder i la divisió sexual del treball en què se sustenta; que doni resposta a les interseccionalitats de les opressions (de classe social, origen, orientació i identitat sexual, diversitat funcional, etcètera) i combati la feminització de la pobresa i de la precarietat; que promogui l'aplicació de l'ètica de la cura d'una manera equitativa, lligada a la perspectiva feminista; que promogui la participació política, econòmica i tecnològica de les dones i en garanteixi l'accés als llocs de decisió i als recursos en igualtat de condicions i oportunitats, i que contribueixi a construir societats lliures de violències, en les quals es reconegui i defensi la diversitat sexual, cultural, religiosa i funcional. Aquesta dimensió es desenvoluparà transversalment en el conjunt del PD.

JUSTÍCIA SOCIAL. Basada en la igualtat d'oportunitats i els DH, més enllà del concepte tradicional de *justícia legal*. Es fonamenta en l'equitat i la inclusió i és imprescindible perquè cadascú pugui desenvolupar el seu màxim potencial i per a una societat en pau. S'orienta al gaudi i a una distribució justa i equitativa dels béns i els serveis bàsics necessaris per al desenvolupament, així com al creixement de les persones en la societat: benestar socioafectiu, educació, salut i DH, equitat de gènere, enfortiment de la cultura de pau, drets digitals o governança democràtica. Això també inclou el dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar, així com el dret a viure sense discriminacions per gènere, orientació sexual, religió, racialització, origen, edat o discapacitat, entre d'altres.

4 Objectius de la cooperació per a la justícia global

Les quatre dimensions de la justícia global es conceben com la primera aproximació del marc conceptual. La segona aproximació es planteja a partir d'uns **objectius** que orienten d'una manera més acotada i precisa els aspectes que la ciutat de Barcelona ha decidit abordar per mitjà de la cooperació internacional.

Tanmateix, més enllà de la disposició de les dimensions i els objectius i la seva ordenació al PDCJGB, les causes que generen les injustícies són múltiples i també requereixen accions integrals i, per tant, orientacions estratègiques multidimensionals.

A continuació es descriuen 32 objectius diferents de la cooperació per a la justícia global de Barcelona, cadascun associable a una dimensió de la justícia global.

Objectius de la cooperació per a la justícia global

1. JUSTÍCIA AMBIENTAL

1.1.	Millorar el metabolisme urbà (qualitat ambiental urbana, polítiques i gestió pública, salut pública, mobilitat, gestió de l'aigua i l'energia).
1.2.	Contribuir a incrementar la resiliència urbana i l'adaptació al canvi climàtic.
1.3.	Reduir la petjada ecològica (petjada de carboni, patrons de consum, pèrdua de biodiversitat, gestió dels subministraments i els residus, grans infraestructures).
1.4.	Promoure la sobirania energètica dels pobles.
1.5.	Promoure la sobirania alimentària dels pobles.
1.6.	Promoure la salut global.
1.7.	Promoure els drets de la natura i de la resta d'espècies.

2. JUSTÍCIA ECONÒMICA

- 2.1. Promoure l'erradicació de la pobresa i de la desigualtat econòmica, especialment de les dones, i generar cadenes de valor en comunitats empobrides.
- 2.2. Promoure l'economia social, solidària i responsable.
- 2.3. Promoure una transició justa a l'economia ecològica, basada en l'assumpció dels límits planetaris, el respecte a la natura, la salut global i la transformació ecològica de les cadenes productives, i que estigui lliure d'una visió extractivista fonamentada en l'espoli dels recursos naturals.
- 2.4. Fomentar l'economia de les cures, l'economia feminista i la reorganització del temps i el treball.
- 2.5. Promoure el treball digne i la protecció dels DH laborals.
- 2.6. Millorar la transparència, la rendició de comptes i el compromís social del poder corporatiu en relació amb pràctiques productives, comercials i financeres injustes i deshonestes que poden tenir un impacte negatiu en matèria de DH, evasió fiscal i deute il·legítim.
- 2.7. Impulsar la compra pública responsable en les administracions públiques.
- 2.8. Promoure el consum responsable.

3. JUSTÍCIA DE GÈNERE

- 3.1. Promoure la transversalització de l'equitat de gènere.
- 3.2. Contribuir a l'empoderament social, polític i econòmic de les dones i a la seva autoorganització.
- 3.3. Fomentar la lluita contra les violències masclistes.
- 3.4. Fomentar la garantia dels drets de les dones i nenes: l'accés a l'habitatge, participació, educació, salut sexual i reproductiva, etcètera.
- 3.5. Promoure un model de societat i de ciutadania basat en la corresponsabilitat.
- 3.6. Promoure la defensa de la diversitat sexual i de gènere i dels drets del col·lectiu LGTBI.
- 3.7. Fomentar la mirada interseccional de la perspectiva de gènere.

4. JUSTÍCIA SOCIAL

- 4.1. Promoure la governança democràtica i el desenvolupament institucional dels municipis.
- 4.2. Promoure el dret a la ciutat.
- 4.3. Promoure la sobirania digital i tecnològica sense desigualtats.
- 4.4. Contribuir a garantir la protecció dels drets dels infants.
- 4.5. Contribuir a garantir la protecció i l'atenció de les persones migrants o en situació de vulnerabilitat especial.
- 4.6. Protegir i donar suport a les persones defensores dels DH i a les víctimes.
- 4.7. Promoure municipis lliures de violències, especialment de violències masclistes.
- 4.8. Fomentar la pau, les societats pacífiques i la resolució no violenta de conflictes.
- 4.9. Promoure la descolonialització i la memòria històrica i fer valer la diversitat cultural com una riquesa.
- 4.10. Fomentar una ciutadania crítica, respectuosa, activa i conscient en la defensa dels drets humans, que promogui l'antiracisme i una mirada interseccional.

5 Enfocament estratègic

Per respondre d'una manera més eficaç als desafiaments que planteja el context global, el PDCJGB 2018-2021 va establir un canvi d'enfocament en la política de cooperació de l'Ajuntament de Barcelona, tant a escala conceptual com estratègica i d'actuació, i va establir les bases d'una transició des d'un model de cooperació orientat al desenvolupament i a les agendes estatals cap a una cooperació per a la justícia global municipalista, feminista, de banda ampla i orientada vers una coherència més gran del conjunt de les polítiques públiques.

Aquesta transició encara es troba vigent i en un procés de canvi que aquest PD pretén consolidar reforçant l'objectiu de fomentar la justícia global i impulsant una agenda de cooperació municipalista, amb un enfocament feminista, sostenible i centrat en els DH.

Cooperació municipalista. De la cooperació dels estats a la cooperació de les ciutats

La globalització està suposant la reterritorialització de fenòmens socioculturals, econòmics, polítics i ambientals d'escala global (migració, habitatge, energia, identitat, cultura, serveis, resiliència, turisme, etcètera). L'emergència de la dimensió global-local promou una reorganització a l'entorn de grans urbs, àrees metropolitanes o sistemes urbans de corredors. En aquest context, les ciutats esdevenen agents polítics clau de les relacions internacionals. Ciutats com Barcelona demostren una voluntat clara de participar activament en la governança dels processos que condueixen a la justícia global, i no només com a executores. Les ciutats són portadores d'agendes

complementàries i aporten densitat democràtica, alhora que capacitat (i voluntat) d'articular-se amb la resta d'agents (estats, organismes multilaterals, moviments socials i societat civil, món empresarial, acadèmic, etcètera). Però també ho són de narratives (des de feminismes, defensa dels béns comuns, desmercantilització, protecció de la funció social dels serveis essencials, etcètera) i d'eines per gestionar aquests fenòmens eficaçment, tant en el terreny econòmic, social, ambiental i cultural com polític. Barcelona reivindica i promou el caràcter municipalista de la cooperació que alhora fomenti el dret a la ciutat.

Professionals dels ajuntaments d'Amman i Barcelona treballant en el projecte per a l'accessibilitat a l'espai públic a Amman (Jordània) (setembre del 2018)

Aquest dret s'aconsegueix a través de "l'exercici de la ciutadania i dels drets humans que asseguren el benestar col·lectiu, la gestió democràtica mitjançant la participació ciutadana i la funció social de la propietat i de la ciutat, predominant el bé comú sobre el dret individual" (Carta mundial del dret a la ciutat, proposada pels moviments socials en el I Fòrum Mundial de Porto Alegre i renovada a la Cimera Mundial de Líders Locals i Regionals de Bogotà l'octubre del 2016). Barcelona impulsa aquesta cooperació amb les ciutats amb les quals ha establert aliances bilaterals estables (l'Havana, Maputo, Medellín, Tànger-Tetuan, etc.) basades en l'horitzontalitat, el diàleg polític i la cooperació tècnica. Però també vol promoure un pes més important de les ciutats en la governança mundial i assumir un rol de lideratge en les xarxes internacionals de governs locals, moltes de les quals tenen la seu a Barcelona: CGLU, Metropolis, Eurocities, MedCities, Ciutats Educadores i CIDEU, especialment.

Cooperació feminista

La perspectiva feminista amb mirada interseccional és fruit de la convicció que qualsevol política impulsada des de les institucions és deutora de la lluita, les fites i les eines del moviment feminista. Aquesta perspectiva estarà present en el diàleg amb les ciutats prioritàries en la identificació de

processos de cooperació directa, així com en les actuacions d'educació per a la justícia global a Barcelona i en els espais de participació i incidència en l'àmbit internacional, i treballarà conjuntament amb la resta d'agents. Per a això, s'abordarà de forma prioritària:

- La integració de la perspectiva de gènere amb mirada interseccional d'una manera transversal en totes les etapes, els nivells i els processos de les polítiques de cooperació per a la justícia global.
- L'abordatge i l'erradicació de les discriminacions de gènere i de les violències masclistes.
- L'impuls de l'economia feminista i de les cures, la reorganització dels temps i dels treballs, i l'abordatge prioritari de la feminització de la pobresa i la precarietat i de l'autonomia econòmica de les dones.
- El foment de la participació política i social de les dones, del seu empoderament i del reconeixement de les seves aportacions des de la seva diversitat.
- La defensa dels drets educatius, culturals i digitals de les dones i de les nenes.
- La garantia dels drets de salut de les dones, amb un èmfasi especial en els sexuals i reproductius.
- El foment d'unes ciutats properes, inclusives i segures per a tothom on s'abordin les polítiques d'urbanisme, sostenibilitat, mobilitat i habitatge amb perspectiva de gènere.

Així mateix, aquestes prioritats estaran alineades amb les agendes feministes i LGBTI, tant locals com al Sud global.

Cooperació basada en els drets humans

És una perspectiva basada en els DH, que situa les persones en el centre i les institucions públiques i privades com a titulars d'obligacions, amb la responsabilitat de contribuir a l'exercici dels DH de totes les persones en la seva diversitat. Aquesta perspectiva abordarà molt especialment:

- La protecció dels drets de la infància, atesa la seva vulnerabilitat.
- La promoció de la sostenibilitat ambiental i de la justícia ecològica i climàtica, amb el reconeixement de la seva vinculació amb els DH i de l'impacte desigual dels efectes socials, econòmics i de salut que la degradació ambiental i el canvi climàtic provoquen sobre els pobles dels països del Sud.

- El reconeixement del dret dels pobles a promoure la seva identitat pròpia, la seva cultura i la seva llengua, així com el reconeixement dels valors de la convivència intercultural.
- La mirada antiracista i decolonial s'aplicarà de manera transversal en tot el cicle de la política pública de cooperació per a la justícia global de l'Ajuntament de Barcelona.

Les periodistes mexicanes Natividad Ambrocio i Gabriela Rasgado a l'arribada a l'aeroport del Prat de Barcelona (8 d'abril de 2021)

Cooperació de banda ampla. De l'ajut internacional a la corresponsabilitat

Les creixents interdependències i el fet que la responsabilitat sobre les injustícies sigui compartida entre Nord i Sud, entre centres i perifèries, obliguen a superar la reducció de la cooperació internacional a l'ajut internacional, a través de repertoris d'actuació més amplis: una cooperació internacional de banda ampla. L'educació i el canvi cap a un model cultural amb valors democràtics i consciència global dins la ciutat mateixa de Barcelona, per exemple, són considerats d'una importància vital.

El paper de l'EpJG, a través de l'educació, la incidència, la recerca i la comunicació, que promogui una ciutadania crítica, compromesa i mobilitzada, adquireix una gran rellevància a l'hora de formar una ciutadania més conscient i, per tant, més responsable envers els problemes globals, capaç de demanar o donar suport a canvis que siguin necessaris en les polítiques públiques i configurar-se, ella mateixa, com un agent més.

A més, aquesta "banda ampla" també implica una cooperació integradora de la ciutadania i de tots els agents socials en la promoció de la justícia global: moviments socials; entitats de l'economia social i solidària,

educatives, juvenils, ecologistes, feministes, antiracistes i de la diàspora; organitzacions sindicals i empresarials; universitats i centres de recerca, i les administracions públiques mateixes. Es tracta de situar-se en el pla de la responsabilitat compartida pel conjunt de la ciutat sobre els problemes globals i també de l'apropiació dels processos per part de les ciutats i les comunitats receptores de la cooperació de Barcelona, que han de liderar les seves polítiques i estratègies de justícia global.

2a Trobada Estatal de Governos Locals i Cooperació per al Desenvolupament (Lugo, 8 de febrer de 2023)

D'aquesta manera, la cooperació es concep com un veritable espai de solidaritat internacional entre persones i pobles, com una estratègia de treball participada que ha de vincular les agendes a tot el món i promoure una ciutadania crítica i mobilitzada.

Coherència de polítiques per a la justícia global

L'eficàcia de l'agenda de la cooperació internacional i l'ús racional de recursos requereix que el conjunt de polítiques públiques d'una administració sigui coherent, que no hi hagi polítiques que puguin erosionar els DH, d'una banda i que, de l'altra, hi hagi una política de solidaritat.

Per a la coherència de les polítiques per a la justícia global d'un ajuntament com el de Barcelona, són clau dos fronts. En primer lloc, cal que la contractació pública de l'Ajuntament desplegui els mecanismes i les anàlisis de riscos necessaris perquè les empreses que contracta evitin sistemàticament les vulneracions dels DH al llarg de la cadena global de subministrament i servei. En segon lloc, cal dotar la DJGCI de capacitat d'incidència a l'interior de l'Administració mateixa per poder influir sobre polítiques públiques amb impacte en el Sud global, com ara la política alimentària, la migratòria, la cultural, etcètera. La coherència de les polítiques per a la justícia global, per

tant, requereix un esforç de finançament públic de les activitats dels agents de justícia global, d'una banda (el 0,7%), i alhora que la resta de polítiques (el 99,3% del pressupost restant) estiguin configurades sota paràmetres de responsabilitat global.

Cartell del Mobile Social Congress 2023

6 Eixos estratègics i programes

En l'apartat anterior s'han establert cinc transicions estratègiques de la cooperació o, dit d'una altra manera, cinc abordatges estratègics diferents per contribuir a la justícia global.

En consonància amb l'enfocament estratègic definit en l'apartat anterior, a continuació es plantegen **cinc eixos estratègics** que recullen, *grosso modo*, l'ampli ventall d'actuacions previstes per aquesta política pública.

- **Eix 1. Dret a la ciutat i la governança democràtica:** preveu les actuacions de cooperació sobre problemes urbans de ciutats dels països del Sud, desenvolupament institucional municipalista i governança democràtica.
- **Eix 2. Cooperació feminista:** la cooperació orientada a la transversalització de gènere en totes les accions impulsades en el marc d'aquest pla.
- **Eix 3. Cooperació basada en DH:** la cooperació orientada a la protecció i la promoció dels DH, dels drets dels pobles del Sud o en processos transnacionals.
- **Eix 4. Cooperació de banda ampla:** actuacions educatives, de creació de capacitats o d'incidència a casa nostra.
- **Eix 5. Coherència de polítiques:** la incidència per fer que les polítiques públiques a casa nostra siguin responsables globalment i tinguin impactes positius a escala planetària.

Aquests eixos estratègics obeeixen a repertoris d'actuació diferenciats. És a dir, en les diferents estratègies, hi ha llenguatges de valoració dels diferents ecosistemes d'agents de la cooperació, per arribar a la justícia global.

Els tres primers eixos estratègics despleguen actuacions principalment en països del Sud, mentre que els altres dos inclouen actuacions a casa nostra (Barcelona, Catalunya, Estat espanyol i Unió Europea). Tots poden incloure actuacions en processos transnacionals, regionals o globals, i poden perseguir particularment una o més dimensions de la justícia global (econòmica, social, de gènere o ambiental).

És a dir, el nou model lògic d'aquest PD rau en una matriu en què qualsevol actuació ha de quedar caracteritzada per perseguir una o més dimensions de la justícia global i, per aconseguir-ho, definir un o més eixos dels cinc eixos estratègics de la cooperació de Barcelona definits més amunt.

Marc programàtic de la DJGCI

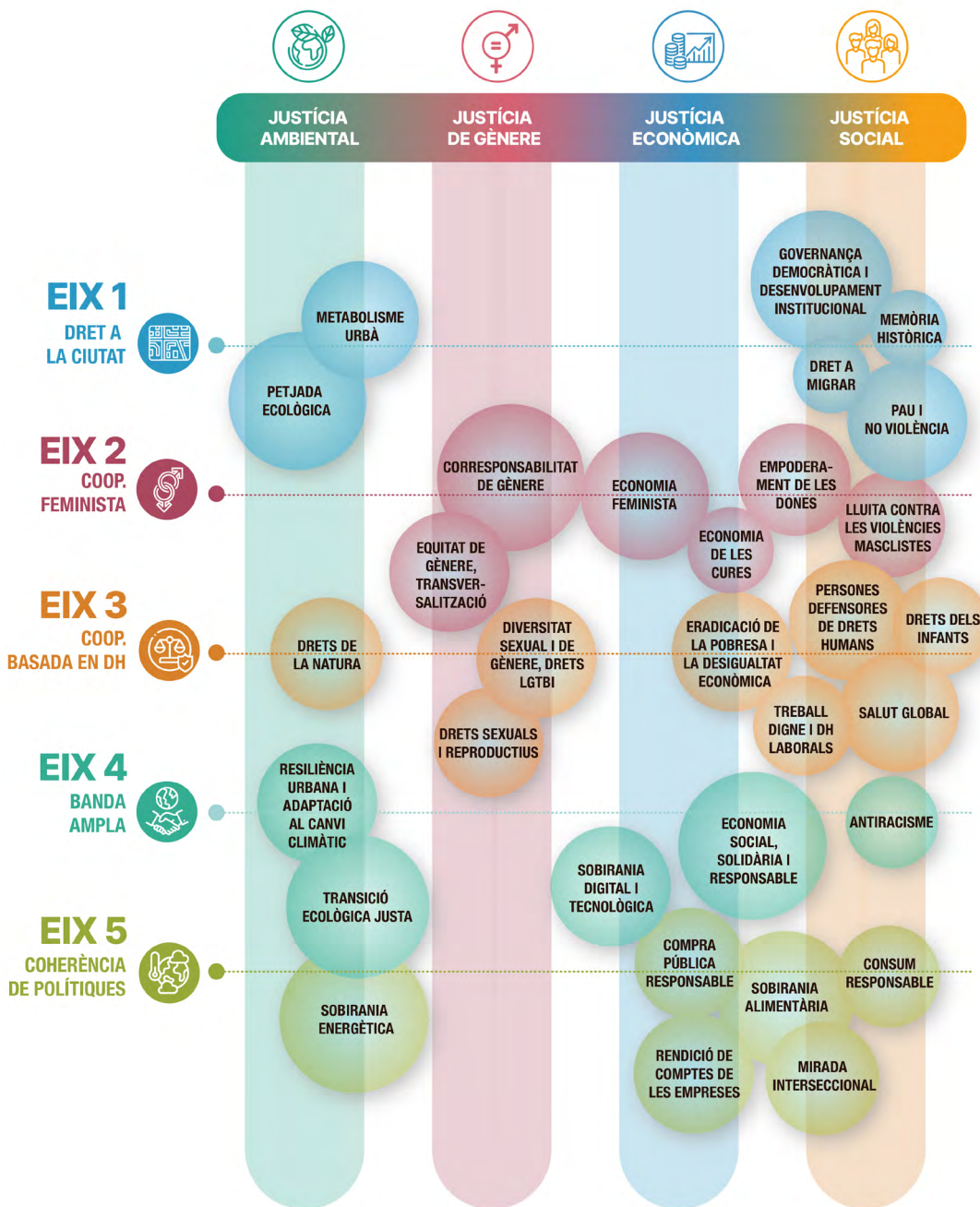
Conseqüentment, durant el període de vigència d'aquest PD, l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant la DJGCI, es compromet a orientar la seva actuació al voltant d'aquests cinc eixos estratègics d'intervenció sota el paradigma de la justícia global (i de les seves dimensions i objectius de la cooperació per a la justícia global assenyalats anteriorment).

Cadascun dels eixos estratègics esmentats inclourà una sèrie de programes d'actuació de la DJGCI que, alhora, recolliran un llistat d'accions específiques de la DJGCI. Els programes interns de la DJGCI estan dissenyats per destacar les capacitats pròpies de l'Ajuntament de Barcelona, però també per interaccionar i per acompanyar i facilitar les accions dels agents de la cooperació de Barcelona, en una relació sinèrgica i de complementarietat de capacitats que augmenti l'impacte de tot l'ecosistema d'agents de la ciutat. Cada programa haurà de tenir una persona responsable tècnica de la DJGCI que haurà d'impulsar actuacions de cooperació directa, però també estar en contacte continu amb les ONG i altres entitats que operin en el perímetre definit pel programa respectiu.

EIXOS ESTRATÈGICS I PROGRAMES

MATRIU D'EIXOS ESTRATÈGICS X JUSTÍCIES

EIX 1**DRET A LA CIUTAT I A LA GOVERNANÇA DEMOCRÀTICA**

PROGRAMA	NOM	ACCIONS
1.1 / 1.2 / 1.3	Cooperació tècnica municipalista	Elaborar una estratègia per a la cooperació exterior (sobre el terreny) i definir-ne la concreció per àrees geogràfiques:
		(1) Àfrica al sud del Sàhara
		(2) Llatinoamèrica
		(3) Mediterrani, Pròxim Orient i Àsia
		Fomentar el desenvolupament d'una massa crítica municipal en matèria de cooperació i justícia global, així com un espai de trobada entre els agents.
Desplegar la cooperació a les microxarxes d'estratègia urbana per augmentar l'abast de la cooperació tècnica de Barcelona.		
Identificar un grup de ciutats de referència que duguin a terme cooperació tècnica.		

EIX 2**COOPERACIÓ FEMINISTA**

PROGRAMA	NOM	ACCIONS
2.1.	Transversalització de gènere	Elaborar una estratègia de justícia de gènere que permeti centrar-se en les eines concretes per a la transversalització del gènere en totes les accions impulsades en el marc d'aquest PD.
		Donar suport a l'impuls d'una agenda d'incidència internacional en matèria de drets de les dones i les nenes: accés a l'habitatge, participació, educació, salut sexual i reproductiva, etcètera.
		Augmentar la transversalització de les polítiques de gènere en la cooperació tècnica amb ciutats sòcies.

EIX 3**COOPERACIÓ BASADA EN ELS DRETS HUMANS**

PROGRAMA	NOM	ACCIONS
3.1.	Dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi	Generar una constel·lació de suports a organitzacions que observen la frontera euromediterrània, protegeixen el dret a la vida i l'acolliment de les persones migrants i denuncien les vulneracions dels DH (especialment a la frontera sud, la ruta canària, el corredor central de la Mediterrània i el corredor oriental de la Mediterrània).
		Promoure un grup de pressió de ciutats de la UE que treballin per una política europea de vies legals i segures i respectuosa amb la vida de les persones migrants.
		Donar suport a les bones pràctiques per proporcionar vies alternatives i segures per a l'arribada de persones provinents de països en risc i la seva replicabilitat en altres ciutats.
3.2.	Acció humanitària	Activar una resposta eficaç davant de crisis humanitàries i d'emergència que posi en el centre les persones en condicions de vulnerabilitat i que tingui en compte el gènere, l'edat i la diversitat.
		Contribuir a la millora dels procediments administratius per a la resposta en contextos humanitaris.

EIX 3**COOPERACIÓ BASADA EN ELS DRETS HUMANS**

PROGRAMA	NOM	ACCIONS
3.3.	Protecció de les persones defensores dels DH	<p>Reforçar les sinergies entre els programes de protecció (a escala municipal, catalana, espanyola, europea i al Sud).</p> <p>Augmentar el contingent de persones acollides que anualment participen en aquest programa ampliant els perfils de persones defensores perseguides (activistes ambientals, periodistes, docents defensores dels DH).</p>

EIX 4**COOPERACIÓ DE BANDA AMPLA**

PROGRAMA	NOM	ACCIONS
4.1.	Educació per a la justícia global	<p>Actualitzar, juntament amb la resta dels agents involucrats, l'Estratègia d'educació per a la justícia global 2019-2021. Es mantindran les línies de treball impulsades en l'àmbit de l'educació formal i s'obriran iniciatives vinculades a l'àmbit de l'educació no formal.</p> <p>Implementar les accions derivades de l'estratègia actualitzada i consensuada entre els agents: inclusió dels criteris i els mecanismes de prioritització d'àmbits, el model de governança de l'estratègia i la seva difusió i sensibilització perquè tots els agents la facin pròpia.</p>
4.2.	Districte global	<p>Estructurar una relació àgil amb les persones referents dels districtes, els equipaments de proximitat cultural (com ara biblioteques públiques, centres cívics, ateneus de fabricació) i altres agents de l'educació no formal.</p> <p>Activar la cooperació tècnica ciutat a ciutat, també a escala de barri a barri, amb suport del Pla de Barris, les entitats de territori de la ciutat i el districte mateix per tal de construir xarxa al voltant de la justícia global.</p>
4.3.	Universitats per a la justícia global	<p>Definir un sistema/protocol/mecanisme per aprofitar el coneixement generat per les universitats en el marc de la seva col·laboració amb la DJGCI.</p> <p>Consolidar els abasts del Grup de Treball de les Universitats per a la justícia global, impulsat durant el PD anterior.</p> <p>Donar suport a la introducció sistemàtica de crèdits de grau al voltant de temes relacionats amb la justícia global, que incloguin la justícia de gènere, social, ambiental i climàtica.</p>
4.4.	Cultura de pau	Crear un grup de treball sobre la cultura de pau a Barcelona.

EIX 5

COHERÈNCIA DE POLÍTIQUES

PROGRAMA	NOM	ACCIONS
5.1.	Compra pública i DH	Establir una estratègia de compra pública, DH i coherència de l'Ajuntament de Barcelona.
		Acabar la primera fase del sistema de contractació d'acord amb els DH de l'Ajuntament de Barcelona amb l'execució dels primers projectes pilot.
		Iniciar la segona fase del sistema de contractació amb DH de l'Ajuntament de Barcelona amb la creació i la posada en marxa de l'ens que ha de facilitar la contractació pública responsable extraterritorialment.
5.2.	Justícia climàtica	Identificar el nou programa de justícia climàtica.
		Acompanyar la creació d'un centre de referència en justícia climàtica.
		Donar suport a les iniciatives universitàries de docència i recerca en aquest camp.
5.3.	Justícia digital global	Definir un programa de referència internacional en aquest àmbit, amb seu a Barcelona, integrat per diversos grups i especialistes, tenint en compte les xarxes ja existents a la ciutat.
		Implementar les accions derivades de la creació i la posada en marxa del programa esmentat.
5.4.	Participació i incidència	Crear capacitats per a la incidència dins l'equip tècnic de la DJGCI.
		Adequar la composició del Consell Municipal de Cooperació Internacional a allò que estableix la normativa.
		Impulsar una recerca sobre la realitat de les entitats de justícia global de Barcelona que aportí informació sobre les seves dimensions, capacitats, necessitats, recursos, realitats laborals i salarials, etcètera.
		Impulsar mecanismes d'articulació i complementarietat de les accions pròpies de l'Ajuntament i d'altres administracions. Impulsar la cooperació municipalista a escala catalana, espanyola i internacional a partir de l'experiència pròpia.
		Elaborar i posar en marxa un pla de comunicació sobre la implantació d'aquest PD, liderat per la DJGCI.

7 Àrees geogràfiques

L'avaluació del PDCJGB 2018-2021 ha permès extreure aprenentatges útils per formular i orientar el marc de planificació següent, és a dir, aquest PD. Així doncs, si bé les prioritats geogràfiques que es plantegen per al període següent es basen en la continuïtat dels PD anteriors, a causa de la volatilitat del context internacional i de la necessitat de millorar la rellevància de la justícia global, és possible que es produeixin variacions en algunes ciutats o regions. Els plans anuals de cooperació per a la justícia global podran preveure altres ciutats com a destinació de la cooperació de Barcelona. Aquestes ciutats hauran de gaudir de l'acord del Ple del Consell Municipal de Cooperació Internacional.

L'enfocament que caracteritzarà la prioritització dels contextos en els quals intervenir continuarà sent urbà i municipalista, de manera que la prioritat continuarà sent la resolució de problemàtiques urbanes mitjançant un enfocament regional. La ciutat de Barcelona col·laborarà sobretot amb unes ciutats específiques per tal d'assolir-ne una comprensió més profunda i proporcionar solucions més adaptades.

En concret, s'identifiquen les prioritats geogràfiques següents:

La Mediterrània i el Pròxim Orient. L'objectiu principal és donar suport als corrents democràtics que van aflorar arran de la Primavera Àrab. Es contribuirà a millorar les polítiques públiques de pau i convivència pacífica per desactivar els extremismes violents i impulsar la construcció de relats alternatius al discurs d'odi. Es donarà suport als governs locals democràtics

que busquin el desenvolupament urbà equitatiu i sostenible i la governança democràtica. Es donarà suport a les entitats i als moviments socials que plantegin fórmules de resistència no violenta en situacions de conflicte i ocupació militar. Es prestarà una atenció especial a la crisi humanitària que deriva del conflicte bèl·lic a Síria, tant a les seves ciutats com a les de la resta de països que acullen persones refugiades, inclosos països europeus.

Les ciutats prioritàries seran Amman, Saïda, Sarajevo, Tetuan, Tànger, Tunis, poblacions de Cisjordània i de la Franja de Gaza, i ciutats que es puguin convertir, en algun moment, en punt d'acumulació de crisi humanitària.

L'Àfrica al sud del Sàhara. L'Ajuntament de Barcelona donarà suport a la millora dels processos d'urbanització, que poden arribar a ser poc planificats i que intensifiquen els impactes negatius entre la població més vulnerable. En conseqüència, es donarà suport a polítiques de planificació urbanística i de provisió de serveis públics bàsics encaminats a construir ciutats sostenibles i inclusives. Es fomentaran iniciatives que estimulin el treball digne i el desenvolupament econòmic local. Així mateix, també es posarà èmfasi a lluitar contra les causes que generen el desplaçament forçat de la població, com el canvi climàtic, les violacions dels DH o els impactes de les indústries extractives i l'agroindústria. Finalment, es treballarà per continuar denunciant els conflictes oblidats que assolen la regió.

Les **ciutats prioritàries** seran Maputo i Dakar.

Veïns i veïnes i membres d'ONG i de l'Ajuntament de Barcelona al mercat rehabilitat de Missavene, a Maputo (Moçambic)

Mèxic, Amèrica Central i el Carib. Per tal de contribuir al desenvolupament sostenible i inclusiu de les grans ciutats de la regió, la col·laboració es concentrarà a combatre les causes estructurals de la violència urbana i periurbana, especialment contra les dones, que estan relacionades amb la inestabilitat socioeconòmica, l'èxode cap als Estats Units i la violació dels DH. Es donarà suport a la protecció de persones defensores dels DH (i periodistes sota amenaça).

La ciutat prioritària serà l'Havana.

Amèrica del Sud. El suport a aquesta regió es concentrarà en l'impuls de polítiques ambientals, socials i de defensa dels DH en l'àmbit urbà per reforçar els avenços en matèria de justícia global. Es col·laborarà amb les ciutats principals de Colòmbia per convertir-les en agents polítics clau en el procés de pau. Això es farà a través del suport a la integració de la població desmobilitzada, la creació d'espais de diàleg polític i social, el desenvolupament d'alternatives econòmiques sostenibles i justes, i la protecció de persones líders i activistes dels DH.

Les ciutats prioritàries seran Cali, Medellín i altres ciutats de Colòmbia implicades en el procés de pau.

Zones en conflicte. En cas de crisi humanitària greu, l'Ajuntament de Barcelona articularà iniciatives humanitàries per cobrir les necessitats de la població afectada.

La ciutat prioritària serà Kiiv.

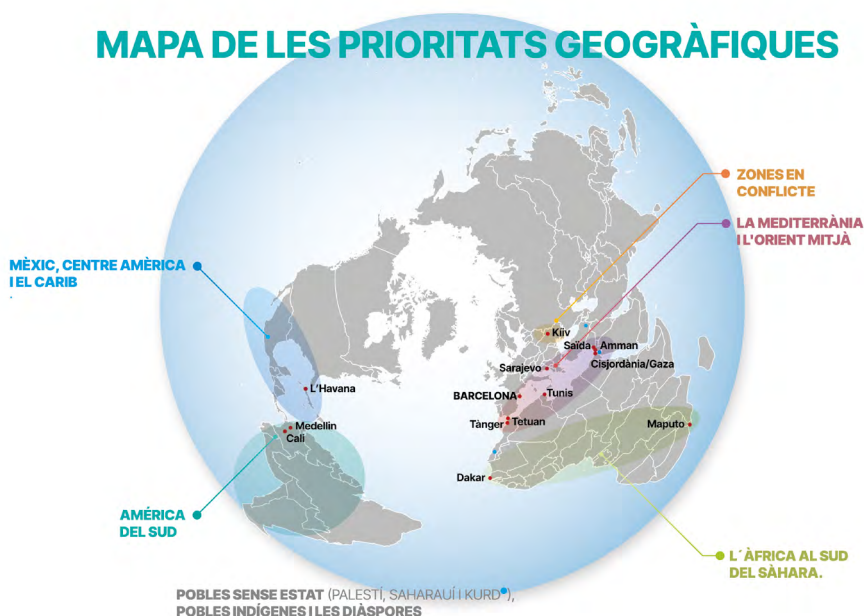
Bombers de Barcelona i Ucraïna a Nisko (Polònia) (2 de juny de 2022)

El PD també prioritzarà el suport a **pobles sense estat**, com el palestí, el sahrauí i el kurd, i pobles indígenes, que estan en situació de vulneració de drets i persecució per motius polítics, així com **les diàspores**.

Per a cada regió es vetllarà per disposar d'informació per poder dissenyar i valorar actuacions coherents i que donin resposta a les problemàtiques des de la perspectiva de gènere.

També es fomentarà i es donarà suport a iniciatives de coherència de polítiques per a la justícia global i d'EpJG a la ciutat de Barcelona i altres del Nord global, mitjançant la prioritització de les que formen part de xarxes comunes amb Barcelona o mitjançant l'actualització de l'Estratègia EpJG per a la promoció d'una consciència crítica sobre les causes de les desigualtats i els conflictes i la importància de repensar els vincles amb la resta del món en una òptica de banda ampla. A aquest efecte, es contribuirà a un canvi d'actituds i pràctiques de la ciutadania i dels poders públics de manera que siguin conscients, respectuosos i compromesos amb la transformació social del seu entorn. Això es concretarà, aleshores, en un seguit de recomanacions que hauran d'orientar la política de l'Ajuntament de Barcelona per tal d'articular un nou marc estratègic alineat amb el PD actualment en vigor.

MAPA DE LES PRIORITATS GEOGRÀFIQUES

8 Agents

L'Ajuntament de Barcelona continuarà promovent relacions basades en la col·laboració, la complementarietat i la confluència amb altres agendes que incideixen en la justícia global, amb un espectre molt ampli d'agents, tant en el Nord com en el Sud globals, que es caracteritzen per tenir capacitats, orientacions, especialitzacions i vincles històrics diversos amb la ciutat.

En concret, es reforçaran les aliances següents:

Ciutats, xarxes de ciutats i microxarxes d'estratègia urbana. L'orientació municipalista de la cooperació del consistori implica que les ciutats siguin els nodes principals de la xarxa d'agents que Barcelona vol potenciar. Per aquesta raó, l'Ajuntament continuarà promovent el vincle i les relacions de cooperació directa amb les ciutats prioritàries, mitjançant la cooperació tècnica, l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques, i el diàleg polític. El dret a la ciutat estarà a la base d'aquests vincles i es concretarà treballant en la planificació i la gestió social i democràtica de la ciutat, la funció social de la ciutat i de la propietat urbana, la participació política, unes ciutats inclusives i equitatives, la mobilitat urbana, i el dret a l'habitatge i a un medi ambient sa i sostenible, entre d'altres. A banda de les relacions bilaterals, Barcelona participarà activament en xarxes internacionals de ciutats per promoure un rol més actiu i influent en el sistema global de presa de decisions. Així, es reforçarà la participació en xarxes generalistes que operen a escala global, com CGLU o Metropolis; xarxes generalistes que ho fan a escala regional, com Eurocities, MedCities, el CIDEU o la UCCI, i en un ampli ventall de xarxes sectorials, globals o regionals, com ICLEI, C40 o Ciutats Educadores.

Es continuarà apostant per la creació i la consolidació de “microxarxes d’estratègia urbana”, com a espais que permeten aprofundir en qüestions específiques en una òptica de cooperació municipalista, urbana i amb perspectiva de gènere.

ONG i moviments socials. Les ONG per a la justícia global han estat les principals executores de les polítiques municipals de cooperació, també com a conseqüència de la seva agilitat a l’hora d’anticipar i fer propis els canvis de paradigma, més horitzontal i inclusiu. A més, la seva presència sobre el terreny i el seu coneixement, capacitat d’incidència i sensibilització, així com les relacions i l’experiència que han acumulat, les converteixen en agents clau per assegurar el desplegament del paradigma de la justícia global. Es mantindrà el compromís de l’Ajuntament de donar suport a la seva tasca i alhora es continuarà fomentant el diàleg per millorar i fer més efectiva una política de cooperació de la ciutat. Finalment, es reconeixen els moviments socials, com ara els feministes, els col·lectius LGTBI i antiracistes, com a agents de transformació social que, a partir de les seves especificitats, cultures organitzatives, diagnòstics de la realitat i estratègies d’acció alternatives, enriqueixen la reflexió i permeten la transició cap a agendes més àmplies i transformadores.

Activitat de la Setmana per la Pau 2023 a la rbla. Raval de Barcelona

Cooperatives i agents empresarials. Es posarà més èmfasi en les petites i mitjanes empreses que integren l’economia cooperativa, social i solidària de la ciutat, que es basen en una gestió interna democràtica i participativa. El valor afegit que aporten a la societat deriva del fet que són, en gran part, iniciatives pensades per al servei de les persones i estan compromeses amb la comunitat, creen ocupació digna, estan vinculades a la dimensió local, distribueixen millor la riquesa i col·laboren amb els moviments socials transformadors de base. A aquest efecte, s’articularen contextos per integrar la varietat d’iniciatives existents en la definició, la planificació i, si escau, l’execució d’actuacions de cooperació en aquest àmbit.

Organitzacions sindicals i de defensa de les persones treballadores. Es treballarà per promoure més presència de les organitzacions sindicals en el desplegament de la política de cooperació de l'Ajuntament. Aquest fet ha de permetre dotar de més centralitat qüestions com la protecció dels drets laborals, la defensa del treball digne o l'emancipació econòmica de les dones. També es pretén realçar la seva capacitat d'interlocució amb els agents empresarials i el seu arrelament internacional, un aspecte que els permet articular lluites globals.

Universitats, centres educatius, centres de recerca, *think tanks* i altres. Es donarà protagonisme als agents que tenen la funció de generar coneixement i transferir-lo a la resta d'agents per tal de dissenyar unes polítiques més fonamentades i coherents. A aquest efecte, s'estrenyeran els vincles que donin valor a la capacitat d'aquests agents per analitzar de manera crítica les agendes de desenvolupament; per reflexionar sobre la justícia global i altres paradigmes de cooperació més amplis i complexos; per contribuir a sensibilitzar i a formar una ciutadania compromesa, lliure, responsable i crítica; per proporcionar recerca i coneixement sobre temes prioritaris recollits en aquest PD; per subministrar metodologies, eines i indicadors de qualitat, i per fer avaluacions i anàlisis contextualitzades de polítiques, així com de sistematització de bones pràctiques. A més, s'impulsarà la seva funció de pont per generar aliances amb la ciutadania i amb la resta dels agents de cooperació de la ciutat.

Mitjans de comunicació. L'Ajuntament treballarà per enfortir les capacitats dels mitjans locals i els equips de comunicació de les entitats especialitzades, amb l'objectiu de posar la comunicació al servei de la justícia global. Aquesta acció serà part d'una estratègia de comunicació més àmplia, orientada a potenciar les capacitats comunicatives del consistori, que també es produiran a la via pública, atesa la capacitat d'incidència i de transformació d'aquest context.

Diàspores i associacions de persones migrants. Les comunitats transnacionals de Barcelona són una font de riquesa cultural, social i econòmica que sovint mantenen un vincle identitari, cultural o familiar amb els seus països d'origen, i que poden ajudar a interpretar millor el que hi passa i per quina raó. L'Ajuntament donarà suport a processos educatius, d'incidència o d'ajut internacional que liderin o en els quals participin les associacions de Barcelona d'origen divers.

Cooperacions catalanes, estatals, europees i internacionals. En els darrers anys s'ha produït una orientació creixent de la cooperació a Catalunya cap a postulats i enfocaments propis de la justícia global per part de les administracions que impulsen aquesta política pública. Conscients d'aquesta realitat i del lideratge que s'hi exerceix, des de l'Ajuntament de

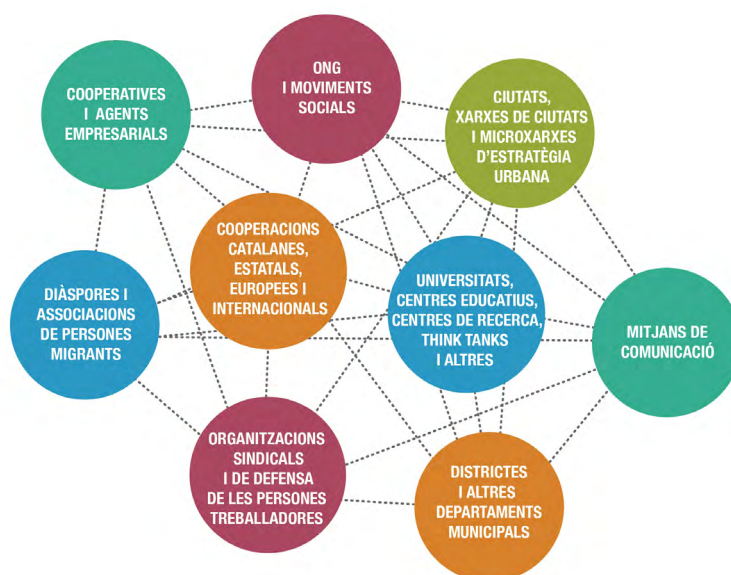
Barcelona es promourà la coordinació i la complementarietat amb el conjunt d'agents institucionals del territori, es reforçarà el caràcter urbà i metropolità basat en drets i feminista de la seva política i es promourà la coherència de polítiques en favor de la justícia global. També es treballarà per assegurar una coordinació millor entre les convocatòries de subvencions dels agents i la desburocratització de la cooperació en general. Es reforçaran els espais de coordinació i treball conjunt amb els agents municipalistes. D'aquesta manera, es proposa treballar de forma coordinada amb agents municipalistes com el FCCD, la DIBA o l'AMB. Pel que fa al rol del municipalisme com a agent de justícia global, es mantindrà la col·laboració amb els governs locals catalans a través del FCCD.

A part de la dimensió municipalista, s'estrenyerà tant com es pugui la coordinació amb la DGCD i l'ACCD de la Generalitat de Catalunya, en ocasions a través de projectes tractors, i amb les persones que els representin en el terreny, quan n'hi hagi.

La recerca de sinergies amb agents de la cooperació també es dirigirà més enllà dels vincles establerts a Catalunya, per tal d'assegurar més presència en espais de decisió i més impacte de les intervencions, i facilitar l'intercanvi de coneixements i experiències.

La coordinació i el treball conjunt amb la cooperació espanyola (AECID), especialment en el terreny a través de les ambaixades i les OTC, és clau pel que fa a la facilitació i la interlocució amb les autoritats locals en el terreny (com és el cas específic de les OTC) i la capacitat aglutinadora dels agents de la cooperació en contextos concrets.

AGENTS DE COOPERACIÓ

Finalment, l'Ajuntament explorarà espais de col·laboració amb la Unió Europea (delegacions i programes europeus) i organismes multilaterals en situacions que afavoreixin un desplegament més efectiu de la seva política de cooperació. En tot cas, es prioritzarà el treball d'incidència, tant en el si dels organismes mateixos com en els fòrums internacionals, per promoure una governança multinivell i multiagent dels béns públics globals. Aquest treball es plantejarà en el marc de les xarxes de ciutats i governs locals, en les quals Barcelona ha de tenir un rol de lideratge.

9 Estructura operativa

a. GOVERNANÇA I ESPAIS DE PARTICIPACIÓ

La participació dels agents de la cooperació i del conjunt de la ciutadania s'emmarca en els principis orientadors de transparència i rendició de comptes de la política de cooperació per a la justícia global de l'Ajuntament. En conseqüència, el consistori continuarà treballant per enfortir els espais i els mecanismes de governança i vetllarà per la paritat de gènere en totes les fases del cicle d'aquesta política: la planificació, el desplegament, el seguiment i l'avaluació.

El Consell Municipal de Cooperació Internacional és l'àmbit de referència per a aquesta política municipal, i en aquest període de programació també continuarà sent un òrgan consultiu, de participació i col·laboració de la varietat d'agents que vertebrin el sector.

D'acord amb el seu mandat, continuarà orientant les accions del consistori pel que fa a la cooperació internacional, l'acció humanitària, la promoció dels DH i la pau. De la mateixa manera, serà l'espai principal per fomentar una concertació entre els agents que permeti crear sinergies i complementaritats que enriqueixin, en definitiva, la política de cooperació.

Per millorar l'eficàcia del Consell, l'Ajuntament continuarà apostant per la creació de grups de treball en àrees d'interès específiques. Aquests grups es formaran dins el Consell, però estaran oberts a la participació de persones, institucions i col·lectius externs que puguin aportar-hi coneixement i una experiència valuosa.

Els grups es defineixen d'acord amb una diversitat de criteris que vetllen per una representació paritària entre homes i dones i que permetran reforçar la comunicació, la concertació i la complementarietat dels coneixements:

- Geogràfic, que ajudarà a definir els plans de treball i l'estratègia d'actuació a les ciutats i regions prioritàries.
- Temàtic o sectorial, en què es podran compartir les experiències, models i les capacitats presents a la ciutat i vinculades als objectius de la cooperació per a la justícia global d'aquest PD.
- Sobre problemàtiques concretes, que podrà requerir la participació d'equips interdisciplinaris i professionals externs amb enfocaments diversos.

Per promoure una cooperació de banda ampla coherent, la DJGCI continuarà fomentant la reflexió sobre temes com les polítiques municipals de contractació pública, les finances ètiques, la sostenibilitat i altres relacionades amb els objectius definits en el present PD.

Així mateix, es continuarà participant en la taula de coordinació de l'acció exterior posada en marxa des de la Direcció de Serveis de Relacions Internacionals (DRI), pensada per coordinar l'actuació dels departaments de l'Ajuntament i que també podrà ajudar a apropar el paradigma de la justícia global a la resta del consistori.

Finalment, un altre mecanisme que afavorirà la participació de la ciutadania en aquesta política serà el foment del treball en els districtes, a través de les persones referents i de les entitats mateixes de territori. En conseqüència, s'augmentarà el suport i la visibilitat de les activitats de solidaritat que organitzen les entitats de base implantades als barris de Barcelona i s'enfortirà la seva apropiació del paradigma de justícia global. Així es pretén aprofitar el seu arrelament al veïnat, les petites entitats de barri i els centres educatius per augmentar l'impacte de les accions d'EpJG.

b. MODALITATS I INSTRUMENTS

Per desplegar la seva política de cooperació per a la justícia global, l'Ajuntament disposa de tres modalitats d'acció:

Cooperació d'iniciativa directa

Aquesta modalitat comprèn totes les accions que l'Ajuntament proposa a iniciativa pròpia o bé juntament amb les ciutats amb les quals col·labora en el marc de la cooperació tècnica. Les actuacions que es deriven d'això es poden dur a terme de manera directa o en concertació amb altres agents, siguin o no de Barcelona.

Aquesta és la modalitat a través de la qual s'articula d'una manera més efectiva la cooperació de ciutat a ciutat i s'estableixen relacions horitzontals

de cooperació tècnica per a l'intercanvi de coneixements i l'enfortiment de capacitats institucionals. La cooperació de ciutat a ciutat té un pes rellevant en l'actuació de l'Ajuntament de Barcelona, afavoreix aliances estables amb ciutats prioritàries i suposa una àrea de treball amb un gran potencial d'aprenentatge mutu.

Cooperació a iniciativa d'altres agents

Aquesta modalitat correspon al conjunt d'actuacions que provenen d'altres agents de la cooperació de Barcelona, o de qualsevol altra part del món, que no pertanyin a l'Ajuntament ni a les ciutats amb les quals manté relacions de treball de caràcter bilateral.

Entre aquests agents ocupen un lloc preeminent les ONG, com a executores principals de la política en aquest àmbit i per la seva presència en tots els espais de coordinació. Però també hi intervenen altres agents rellevants i amb un gran potencial d'actuació i de generar impacte, com són les universitats, els centres de recerca, els *think tanks*, les organitzacions sindicals i empresarials, i els moviments socials, amb una visió de cooperació de banda ampla i amb coherència de polítiques que fomenta la concertació multiagent i la governança democràtica.

A través d'aquesta modalitat, l'Ajuntament també pot sumar-se a iniciatives impulsades per agents que reben el suport d'altres administracions i que es dirigeixen als mateixos objectius que els d'aquest PD, i així ampliar l'impacte de la política de cooperació de la ciutat.

Cooperació multilateral i amb xarxes globals

Aquesta modalitat fa referència al suport de l'Ajuntament a actuacions d'institucions multilaterals, agències internacionals i organismes de cooperació, però també d'associacions i xarxes globals d'agents diversos, amb l'objectiu d'incrementar l'eficàcia, la complementarietat i l'impacte de la cooperació.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona aposta pel multilateralisme i dona un lloc prioritari en la seva agenda al treball cooperatiu en xarxes internacionals municipalistes i metropolitanes que contribueixin a enfortir el rol de les ciutats com a agents polítics.

Distribució dels **recursos per modalitat** d'acció:

- Cooperació d'iniciativa directa: entre un 25% i un 35% dels recursos.
- Cooperació d'iniciativa d'altres agents: entre un 60% i un 70% dels recursos.
- Cooperació multilateral i amb xarxes globals: al voltant del 5% dels recursos.

Assemblea del Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà (CIDEU) a Mendoza (Argentina) (5-7 de juliol de 2023)

El marc **instrumental** de què disposa la cooperació barcelonina és el següent:

Cooperació tècnica

Aquest instrument té com a objectiu l'enfortiment de les capacitats en institucions i entitats del Sud global en àmbits diversos: organitzatiu, administratiu, econòmic, de serveis, sanitari, ambiental, educatiu, etcètera.

L'Ajuntament de Barcelona promou prioritàriament una cooperació tècnica horitzontal i igualitària, en la qual hi ha un intercanvi de sabers i experiències mutu i un aprenentatge compartit entre els agents participants. Aquest instrument s'utilitza en totes les modalitats d'acció, és a dir, en les d'iniciativa directa, d'altres agents i en la cooperació multilateral. Es desenvolupa a través de projectes, programes i accions amb microxarxes de ciutats per a la col·laboració i el treball conjunt.

Cooperació econòmica

Aquest és l'instrument principal d'execució de la política de cooperació. Implica la contribució amb recursos econòmics a entitats i organitzacions que treballen per la justícia global en el desenvolupament d'iniciatives. S'utilitza majoritàriament en la modalitat d'acció a iniciativa d'altres agents i s'executa a través de dues vies:

- Convocatòries públiques de subvencions per al finançament de projectes i programes de cooperació per a la justícia global i l'acció

humanitària i d'emergència.

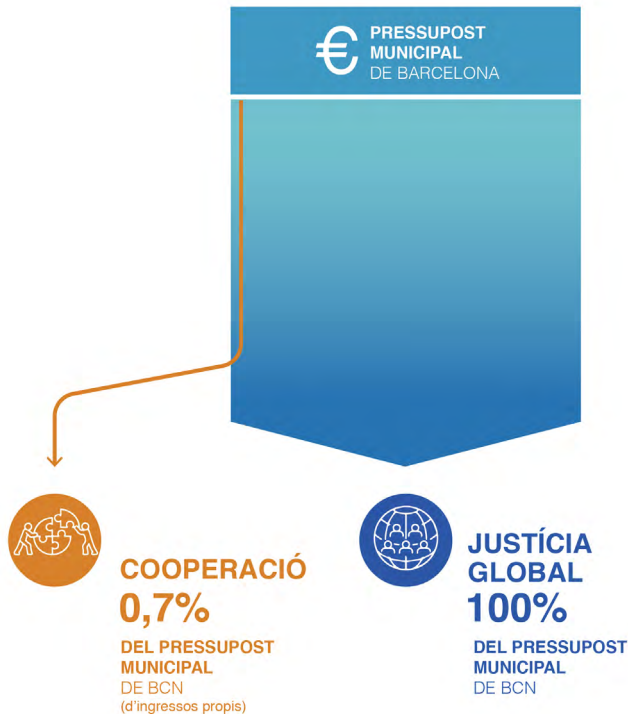
- Convenis de col·laboració subscrits entre l'Ajuntament i altres entitats, principalment ONG, per al desenvolupament de projectes i programes.

c. RECURSOS

Quant als **recursos econòmics**, l'any 2015 l'Ajuntament de Barcelona va aconseguir el 0,7% dels recursos propis per a l'ajuda oficial al desenvolupament (AOD) i mantindrà aquest compromís durant tot el període de vigència d'aquest PD. Els ingressos propis sobre els quals es calcula el 0,7% anual són: impostos directes (capítol 1), impostos indirectes (capítol 2), taxes i altres ingressos (capítol 3) i ingressos patrimonials (capítol 5), descomptant els reintegraments.

L'assignació pressupostària dels recursos econòmics per a objectius o eixos estratègics, modalitats o prioritats geogràfiques s'establirà en cada exercici anual de planificació. En el cas de les modalitats d'acció, en l'apartat anterior s'estableix la distribució percentual dels recursos destinats, en relació amb el total de l'AOD. D'altra banda, les estratègies regionals que es definiran durant el període de vigència d'aquest PD concretaran amb més detall els recursos específics per a prioritats geogràfiques.

COHERÈNCIA DE POLÍTIQUES A PARTIR DE CONSIDERAR EL 0,7%

Quant als **recursos humans**, l'Ajuntament de Barcelona disposa d'una estructura institucional representada per la DJGCI dotada d'un equip de persones especialitzades en la planificació, el desplegament, el seguiment, la comunicació i l'avaluació de les accions de cooperació per a la justícia global. En qualsevol cas, durant el període de vigència d'aquest PD es fomentarà el desenvolupament de les seves capacitats.

d. PLANIFICACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Una bona planificació, combinada amb un seguiment adequat i una avaluació oportuna, constitueixen elements imprescindibles per garantir el compliment dels objectius plantejats en un PD. Mentre que la planificació ens ajuda a concentrar-nos en els objectius i els resultats més rellevants, el seguiment i l'avaluació ens permeten identificar els aspectes més positius i els reptes més significatius del passat per prendre decisions amb coneixement de causa i orientar les polítiques públiques d'una manera més eficient i amb més impacte. En el seguiment i l'avaluació s'hi inclouran indicadors de gènere.

Aquestes tres fases (planificació, seguiment i avaluació) estan interrelacionades en el conjunt del “**cicle de política pública**” que constitueix un PD i, en aquest sentit, es conceben com a processos que s'enriqueixen mútuament i que estan orientats als mateixos objectius.

PLANIFICACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DIRECTOR

Una de les troballes del procés d'avaluació del PD anterior assenyalava la necessitat d'enfortir els sistemes de planificació, seguiment i avaluació sobre la base de les **premisses** clau següents: (1) que en un context — local, nacional, regional i internacional— com l'actual, aquestes eines han de ser prou flexibles per adaptar-se a una realitat complexa en clau de justícia global, i (2) que cal garantir la participació dels agents en aquest sistema de planificació, seguiment i avaluació i enfortir els espais existents actualment i impulsar-ne de nous en els casos en què calgui i amb els col·lectius amb què sigui necessari.

La **planificació** tindrà diversos instruments clau que permetran guiar el desplegament efectiu de la política de cooperació per a la justícia global:

- Aquest PD, com a element vertebrador que inclou les orientacions principals d'aquesta política pública per al conjunt dels agents de la ciutat.
- Els plans anuals de treball, com a elements que concreten, des del punt de vista operatiu, els compromisos anuals del PD.
- Les estratègies temàtiques, com a elements que contribuiran a dotar tots els agents de les eines de planificació en certs àmbits.
- Les estratègies geogràfiques, com a elements que definiran els objectius sobre els quals s'articularà la política de cooperació de la ciutat de Barcelona en determinats àmbits geogràfics (ciutats, països o regions).

El **seguiment** estarà orientat no només a la recerca de l'eficàcia i l'eficiència de les accions que s'impulsaran en el marc d'aquest PD, sinó també a la transparència i a la rendició de comptes. En aquest sentit, es desenvoluparan dos instruments:

- Les memòries anuals, que recolliran totes les actuacions impulsades per l'Ajuntament de Barcelona (directament o indirectament), de manera que pugui ser fàcilment identificable el grau d'assoliment dels eixos i de les accions estratègiques definides en aquest PD.
- El seguiment en el terreny de les intervencions, tant institucional com tècnic i tant a Barcelona com als països on es despleguen les accions de cooperació per a la justícia global.
- La comunicació proactiva continuada a través del lloc web, la xarxa social i altres canals.

L'**avaluació**, per la seva banda, adquireix rellevància per generar coneixement i identificar aprenentatges. D'aquesta manera, durant el període de vigència d'aquest PD s'impulsaran diversos instruments:

- L'enfortiment de capacitats dels agents de cooperació de la ciutat al voltant de la cultura de l'avaluació, mitjançant l'assessorament i la formació específica.
- La definició d'un protocol d'avaluació que incorpori la perspectiva de gènere i determini tant les eines com la metodologia per avaluar les accions impulsades, així com els mecanismes de socialització de resultats.
- Les avaluacions de projectes d'iniciatives d'altres agents, sigui a través de convocatòries de concurrència competitiva o a través de subvencions nominatives.
- Les avaluacions de projectes d'iniciativa directa, desenvolupats per l'Ajuntament amb les ciutats prioritàries, en el marc d'actuacions de cooperació tècnica.
- L'avaluació final d'aquest PD, que s'haurà d'impulsar un any abans que acabi i que permetrà prendre decisions d'una manera informada i racional a fi de definir l'exercici estratègic de planificació que el segueixi.

Per contribuir a la construcció i l'alimentació d'aquest cicle de planificació es crearà un **comitè de seguiment i avaluació** en el si del Consell Municipal de Cooperació Internacional, que es reunirà, almenys, el primer trimestre de cada any amb dos objectius: (1) reflexionar sobre els resultats de les accions dutes a terme en l'exercici anterior i (2) conèixer la programació de l'exercici en curs.

A1 Annex 1

Taula de correlació amb els ODS

L'Agenda 2030 de les Nacions Unides consta de disset objectius, desplegats a través de 169 fites que concreten allò que es vol assolir. La taula següent posa en relació els objectius del Pla de justícia global amb els ODS i, en cada cas, indica la fita o fites més properes de cada ODS. El sentit d'aquest exercici el trobem en una de les fites transversals més importants de l'Agenda 2030: "17.14. Millorar la coherència de les polítiques per al desenvolupament sostenible". La taula ens permet observar que el grau de coherència d'objectius entre el PDCJG i l'Agenda 2030, en els grans reptes de la justícia social, ambiental, econòmica, de gènere, etcètera, és força elevat, tot i les diferències en la cobertura dels temes i en el llenguatge emprat. No sembla descabellat afirmar que les polítiques de cooperació per a la justícia global promouen el model de desenvolupament sostenible promogut per les Nacions Unides i viceversa. No obstant això, també hi ha objectius en què la correlació és més aviat feble o difícil d'establir, per la raó que en els ODS no hi trobem una defensa explícita d'objectius tan obvis per a la justícia global com els drets humans, la democràcia, la interculturalitat, la diversitat d'identitat i d'orientació sexual o els drets dels animals. En aquest sentit, la taula també es pot veure com una eina útil per al debat, crític i informat, entre les dues perspectives.

1. JUSTÍCIA AMBIENTAL

1.1. Millorar el metabolisme urbà (qualitat ambiental urbana, polítiques i gestió pública, salut pública, mobilitat, gestió de l'aigua i l'energia).

6.a. Ampliar la cooperació internacional i el suport a la creació de capacitats en activitats i programes relacionats amb l'aigua i el sanejament, incloses la recollida d'aigua, la dessalinització, l'eficiència de l'aigua, el tractament d'aigües residuals, el reciclatge i la reutilització de tecnologies.

7.3. Duplicar la taxa global de millora de l'eficiència energètica

9.a. Facilitar el desenvolupament d'infraestructures sostenibles i resilients en els països en desenvolupament mitjançant més suport financer, tecnològic i tècnic.

11.2. Proporcionar accés a sistemes de transport segurs, assequibles, accessibles i sostenibles per a tothom, i millorar la seguretat viària, sobretot mitjançant l'ampliació del transport públic, amb especial atenció a les necessitats de les persones en situació de vulnerabilitat, dones, nens, persones amb discapacitat i persones grans.

1.2. Contribuir a incrementar la resiliència urbana i l'adaptació al canvi climàtic.

11.b. Augmentar considerablement el nombre de ciutats i assentaments humans que adopten i implementen polítiques i plans integrats per promoure la inclusió, l'ús eficient dels recursos, la mitigació i l'adaptació respecte al canvi climàtic, i l'adaptació i la resiliència davant els desastres.

13.1. Reforçar la capacitat de resiliència i adaptació als riscos climàtics i als desastres naturals a tots els països.

13.b. Promoure mecanismes per augmentar la capacitat per a una planificació i una gestió eficaces en relació amb el canvi climàtic en els països menys avançats i en els petits estats insulars en desenvolupament, i fer un èmfasi particular en les dones, la gent jove i les comunitats locals i marginades.

1.3. Reduir la petjada ecològica (petjada de carboni, patrons de consum, pèrdua de biodiversitat, gestió dels subministraments i els residus, grans infraestructures).

11.6. Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita de les ciutats, amb una atenció especial a la qualitat de l'aire, així com a la gestió dels residus municipals i d'altre tipus.

12.2. Aconseguir la gestió sostenible i l'ús eficient dels recursos naturals.

12.4. Assolir una gestió ecològica dels productes químics i de tots els residus ambientalment al llarg del seu cicle de vida, d'acord amb els marcs internacionals acordats, i reduir significativament l'alliberament en l'aire, l'aigua i el sòl per minimitzar-ne els impactes adversos sobre la salut humana i el medi ambient.

12.5. Reduir substancialment la generació de residus mitjançant la prevenció, la reducció, el reciclatge i la reutilització.

12.a. Donar suport als països en desenvolupament per reforçar la seva capacitat científica i tecnològica per avançar cap a uns models de consum i producció més sostenibles.

13.a. Complir el compromís dels països que participen en la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic d'aconseguir mobilitzar conjuntament 100.000 milions de dòlars anuals procedents de totes les fonts per atendre les necessitats dels països en desenvolupament respecte de l'adopció de mesures concretes de mitigació i de la transparència de la seva aplicació, i posar en ple funcionament el Fons Verd per al Clima, capitalitzant-lo tan aviat com sigui possible.

14.1. Per al 2025, prevenir i reduir significativament la contaminació marina de tot tipus, en particular de les activitats terrestres, incloses les deixalles marines i la contaminació de nutrients.

15.5. Emprendre accions urgents i significatives per reduir la degradació dels hàbitats naturals, aturar la pèrdua de biodiversitat i protegir les espècies amenaçades i evitar-ne l'extinció.

15.a. Mobilitzar i augmentar significativament els recursos financers procedents de totes les fonts per conservar i utilitzar la biodiversitat i els ecosistemes d'una manera sostenible.

OBJECTIUS DEL PLA DIRECTOR

2023-2026

ODS

1.4. Promoure la sobirania energètica dels pobles.

7.a. Millorar la cooperació internacional per facilitar l'accés a la investigació i a la tecnologia d'energia neta, incloses les energies renovables, l'eficiència energètica i la tecnologia avançada i neta de combustibles fòssils, i promoure la inversió en infraestructures energètiques i tecnologia d'energia neta.

7.b. Ampliar la infraestructura i actualitzar la tecnologia per subministrar serveis energètics moderns i sostenibles per a tots els països.

1.5. Promoure la sobirania alimentària dels pobles.

2.a. Augmentar, mitjançant una major cooperació internacional, les inversions [...] per tal de millorar la capacitat de producció agropecuària en els països en desenvolupament.

1.6. Promoure la salut global.

3.b. Donar suport a la investigació i desenvolupament de vacunes i medicaments contra les malalties transmissibles i no transmissibles que afecten principalment els països en desenvolupament, proporcionar accés a medicaments i vacunes essencials assequibles, d'acord amb la Declaració de Doha sobre l'Acord sobre els aspectes dels drets de propietat intel·lectual relacionats amb el comerç (ADPIC) i la salut pública, en la qual s'afirma el dret dels països en desenvolupament a utilitzar al màxim les disposicions de l'ADPIC pel que fa a la flexibilitat per a protegir la salut pública i, en particular, proporcionar accés a medicaments per a totes les persones.

3.d. Enfortir la capacitat de tots els països, en particular els països en desenvolupament, d'alerta precoç, reducció de riscos i gestió dels riscos per a la salut nacional i mundial.

1.7. Promoure els drets de la natura i de la resta d'espècies.

14.2. Protegir i gestionar de manera sostenible els ecosistemes marins i costaners per tal d'evitar efectes nocius importants, enfortint-ne, entre altres mesures, la resiliència, i emprendre accions per restaurar-los per tal de restablir la salut i la productivitat dels oceans.

14.5. Conservar almenys el 10% de les zones costaneres i marines, de conformitat amb les lleis nacionals i el dret internacional i sobre la base de la millor informació científica disponible.

15.c. Augmentar el suport mundial a la lluita contra la caça furtiva i el tràfic d'espècies protegides, en particular augmentant la capacitat de les comunitats locals per promoure oportunitats de subsistència sostenibles.

2. JUSTÍCIA ECONÒMICA

2.1. Promoure l'erradicació de la pobresa i de la desigualtat econòmica, especialment de les dones, i generar cadenes de valor en comunitats empobrides.

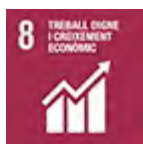
1.a. Garantir una mobilització significativa de recursos procedents de diverses fonts, fins i tot mitjançant la millora de la cooperació per al desenvolupament, per tal de proporcionar mitjans suficients i previsibles als països en desenvolupament, en particular els països menys avançats, perquè implementin programes i polítiques encaminats a posar fi a la pobresa en totes les seves dimensions.

1.b. Crear marcs normatius sòlids en els plans nacional, regional i internacional, sobre la base d'estratègies de desenvolupament que tinguin en compte les qüestions de gènere i s'orientin en favor de les persones pobres, per tal d'impulsar la inversió accelerada en mesures d'erradicació de la pobresa.

5.1. Posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i les nenes a tot el món.

5.a. Emprendre reformes que atorguin a les dones igualtat de drets als recursos econòmics, així com accés a la propietat i al control de la terra i altres tipus de béns, els serveis financers, l'herència i els recursos naturals, de conformitat amb les lleis nacionals.

8.a. Augmentar el suport a la iniciativa d'ajut per al comerç als països en desenvolupament, en particular els països menys avançats [...].

9.3. Augmentar l'accés de les petites indústries i altres empreses, en particular en els països en desenvolupament, als serveis financers, incloent-hi els crèdits assequibles, i llur integració en les cadenes de valor i els mercats.

9.b. Donar suport al desenvolupament de tecnologies, a la recerca i a la innovació en els països en desenvolupament, i també garantir un entorn normatiu propici a la diversificació industrial i a l'addició de valor als productes bàsics, entre altres coses.

OBJECTIUS DEL PLA DIRECTOR 2023-2026

ODS

2. JUSTÍCIA ECONÒMICA

10.3. Garantir la igualtat d'oportunitats i reduir la desigualtat dels resultats, també eliminant les lleis, polítiques i pràctiques discriminatòries i promovent legislacions, polítiques i mesures adequades a aquest efecte.

10.a. Aplicar el principi del tracte especial i diferenciat per als països en desenvolupament, en particular per als països menys avançats, de conformitat amb els acords de l'Organització Mundial del Comerç.

10.b. Fomentar l'ajut oficial al desenvolupament i els corrents financers, inclosa la inversió estrangera directa, per als estats amb més necessitats, en particular els països menys avançats, països africans, petits estats insulars en desenvolupament i països en desenvolupament sense litoral, d'acord amb els plans i programes nacionals respectius.

2.2. Promoure l'economia social, solidària i responsable.

8.3. Promoure polítiques orientades al desenvolupament que donin suport a les activitats productives, la creació d'ocupació digna, l'emprenedoria, la creativitat i la innovació, i encoratjar la regularització i el creixement de les microempreses i les petites i mitjanes empreses, entre altres coses mitjançant l'accés a serveis financers.

8.5. Per al 2030, aconseguir l'ocupació plena i productiva i garantir un treball digne per a tots els homes i dones, inclosos el jovent i les persones amb discapacitat, així com la igualtat de remuneració per treball d'igual valor.

2. JUSTÍCIA ECONÒMICA

2.3. Promoure una transició justa a l'economia ecològica, basada en l'assumpció dels límits planetaris, el respecte a la natura, la salut global i la transformació ecològica de les cadenes productives, i que estigui lliure d'una visió extractivista fonamentada en l'espoli dels recursos naturals.

8.4. Millorar progressivament la producció i el consum eficients dels recursos mundials i procurar desvincular el creixement econòmic de la degradació del medi ambient, de conformitat amb el marc decennal de programes sobre modalitats sostenibles de consum i producció, començant pels països desenvolupats.

12.c. Racionalitzar els subsidis ineficients als combustibles fòssils que encoratgen el consum antieconòmic mitjançant l'eliminació de les distorsions del mercat, d'acord amb les circumstàncies nacionals, fins i tot per mitjà d'una reestructuració dels sistemes tributaris i l'eliminació gradual dels subsidis perjudicials, quan existeixin, per tal de reflectir-ne l'impacte ambiental, tenint plenament en compte les necessitats i condicions específiques dels països en desenvolupament i reduint al mínim els possibles efectes adversos en el seu desenvolupament, d'una manera que permeti protegir les persones pobres i les comunitats afectades.

17.7. Promoure el desenvolupament de tecnologies ecològicament racionals i la seva transferència, divulgació i difusió als països en desenvolupament en condicions favorables, fins i tot en condicions concessionàries i preferencials, segons el que es convingui de mutu acord.

2. JUSTÍCIA ECONÒMICA

2.4. Fomentar l'economia de les cures, l'economia feminista i la reorganització del temps i el treball.

5.4. Reconèixer i valorar les cures no remunerades i el treball domèstic no remunerat, mitjançant la prestació de serveis públics, la provisió d'infraestructures i la formulació de polítiques de protecció social, així com mitjançant la promoció de la responsabilitat compartida a la llar i la família, segons escaigui a cada país.

2.5. Promoure el treball digne i la protecció dels DH laborals.

8.8. Protegir els drets laborals i promoure un entorn de treball segur i protegit per a totes les persones treballadores, incloses les migrants, en particular les dones migrants i les persones amb ocupacions precàries.

2.6. Millorar la transparència, la rendició de comptes i el compromís social del poder corporatiu en relació amb pràctiques productives, comercials i financeres injustes i deshonestes que poden tenir un impacte negatiu en matèria de DH, evasió fiscal i deute il·legítim.

12.6. Animar les empreses, especialment les grans i transnacionals, a adoptar pràctiques sostenibles i a integrar la informació de sostenibilitat en el seu cicle d'informes.

16.4. Per al 2030, reduir de forma significativa el tràfic il·lícit de finances i d'armes, enfortir la recuperació i la devolució de béns robats, i lluitar contra totes les formes de delinqüència organitzada.

16.5. Reduir substancialment totes les formes de corrupció i suborn.

2. JUSTÍCIA ECONÒMICA

2.7. Impulsar la compra pública responsable en les administracions públiques.

12.7. Promoure pràctiques de compra pública que siguin sostenibles, d'acord amb les polítiques i les prioritats nacionals.

2.8. Promoure el consum responsable.

12.1. Aplicar el marc decennal de programes sobre modalitats de consum i producció sostenibles [...].

12.3. Reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per capita mundial en la venda al detall i en el consum, així com les pèrdues d'aliments a les cadenes de producció i distribució, incloses les pèrdues postcollita.

12.a. Donar suport als països en desenvolupament per reforçar la seva capacitat científica i tecnològica per avançar cap a uns models de consum i producció més sostenibles.

OBJECTIU DE JUSTÍCIA GLOBAL

ODS

3. JUSTÍCIA DE GÈNERE

3.1. Promoure la transversalització de l'equitat de gènere.

5.1. Posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i les nenes a tot el món.

5.c. Adoptar i reforçar polítiques sòlides i una legislació aplicable per a la promoció de la igualtat de gènere i l'empoderament de totes les dones i nenes a tots els nivells.

3. JUSTÍCIA DE GÈNERE

3.2. Contribuir a l'empoderament social, polític i econòmic de les dones i a la seva autoorganització.

5.5. Garantir la participació plena i efectiva de les dones i la igualtat d'oportunitats per al lideratge a tots els nivells de presa de decisions en la vida política, econòmica i pública.

3.3. Fomentar la lluita contra les violències masclistes.

5.2. Eliminar totes les formes de violència contra les dones i nenes en els àmbits públic i privat, inclosos el tràfic i l'explotació sexual, així com altres tipus d'explotació.

5.3. Eliminar totes les pràctiques nocives, com ara el matrimoni infantil, precoç i forçat i la mutilació genital femenina.

3.4. Fomentar la garantia dels drets de les dones i nenes: l'accés a l'habitatge, participació, educació, salut sexual i reproductiva, etcètera.

3.7. Garantir l'accés universal als serveis de salut sexual i reproductiva, inclosos els de planificació familiar, informació i educació, així com la integració de la salut reproductiva en les estratègies i els programes nacionals.

4.5. Eliminar les disparitats de gènere en l'educació [...] a tots els nivells de l'ensenyament i la formació professional.

5.5. Garantir la participació plena i efectiva de les dones i la igualtat d'oportunitats per al lideratge a tots els nivells de presa de decisions en la vida política, econòmica i pública.

5.6. Garantir l'accés universal a la salut sexual i reproductiva i als drets reproductius, de conformitat amb el Programa d'acció de la Conferència Internacional sobre la Població i el Desenvolupament, la Plataforma d'Acció de Beijing i els documents finals de les conferències d'examen respectives.

5.a. Emprendre reformes que atorguin a les dones igualtat de drets als recursos econòmics, així com accés a la propietat i al control de la terra i altres tipus de béns, els serveis financers, l'herència i els recursos naturals, de conformitat amb les lleis nacionals.

OBJECTIU DE JUSTÍCIA GLOBAL

ODS

3. JUSTÍCIA DE GÈNERE

3.5. Promoure un model de societat/ ciutadania basat en la corresponsabilitat.

5.4. Reconèixer i valorar les cures no remunerades i el treball domèstic no remunerat, mitjançant la prestació de serveis públics, la provisió d'infraestructures i la formulació de polítiques de protecció social, així com mitjançant la promoció de la responsabilitat compartida a la llar i la família, segons escaigui a cada país.

3.6. Promoure la defensa de la diversitat sexual i de gènere i dels drets del col·lectiu LGTBI.

10.3. Garantir la igualtat d'oportunitats i reduir la desigualtat dels resultats, fins i tot eliminant les lleis, polítiques i pràctiques discriminatòries i promovent legislacions, polítiques i mesures adequades a aquest efecte.

3. JUSTÍCIA DE GÈNERE

3.7. Fomentar la mirada interseccional de la perspectiva de gènere.

10.2. Per al 2030, potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de llur edat, sexe, discapacitat, raça, ètnia, origen, religió, situació econòmica o altra condició.

4. JUSTÍCIA SOCIAL

4.1. Promoure la governança democràtica i el desenvolupament institucional dels municipis.

16.6. Crear unes institucions eficaces, responsables i transparents a tots els nivells.

16.7. Garantir l'adopció de decisions inclusives, participatives i representatives que responguin a les necessitats a tots els nivells.

17.1. Enfortir la mobilització de recursos interns, també mitjançant la prestació de suport internacional als països en desenvolupament, a fi de millorar la capacitat nacional per recaptar ingressos fiscals i d'altra índole.

17.9. Augmentar el suport internacional per dur a terme activitats de capacitació eficaces i específiques en els països en desenvolupament per tal de donar suport als plans nacionals d'implantació dels objectius de desenvolupament sostenible, fins i tot mitjançant la cooperació nord-sud, sud-sud i triangular.

17.18. Millorar el suport a la creació de capacitat estadística als països en desenvolupament [...] per augmentar significativament la disponibilitat de dades oportunes, fiables i de gran qualitat, desglossades per ingressos, sexe, edat, raça, origen ètnic, estatus migratori, discapacitat, ubicació geogràfica i altres característiques pertinents en els contextos nacionals.

4. JUSTÍCIA SOCIAL

4.2. Promoure el dret a la ciutat.

11.1. Per al 2030, assegurar l'accés de totes les persones a habitatges i serveis bàsics adequats, segurs i assequibles i millorar els barris marginals.

11.3. Per al 2030, millorar la urbanització inclusiva i sostenible i la capacitat de planificació i gestió participativa, integrada i sostenible dels assentaments humans a tots els països.

4.3. Promoure la sobirania digital i tecnològica sense desigualtats.

5.b. Millorar l'ús de la tecnologia instrumental, en particular la tecnologia de la informació i les comunicacions, per promoure l'empoderament de les dones.

9.c. Augmentar significativament l'accés a la tecnologia de la informació i les comunicacions i esforçar-se per proporcionar un accés universal i assequible a Internet en els països menys avançats.

17.8. Posar en ple funcionament el banc de tecnologia i el mecanisme de suport a la ciència, la tecnologia i la innovació per als països menys avançats, i augmentar l'ús de tecnologies instrumentals, en particular de les tecnologies de la informació i la comunicació.

4. JUSTÍCIA SOCIAL

4.4. Contribuir a garantir la protecció dels drets dels infants.

16.2. Posar fi al maltractament, l'explotació, el tràfic, la tortura i totes les formes de violència contra els infants.

4. JUSTÍCIA SOCIAL

4.5. Contribuir a garantir la protecció i l'atenció de les persones migrants o en situació de vulnerabilitat especial.

1.3. Posar en pràctica, en l'àmbit nacional, sistemes i mesures apropiats de protecció social per a totes les persones, nivells mínims inclosos.

1.5. Fomentar la resiliència de les persones pobres i aquelles que es troben en situacions vulnerables, i reduir la seva exposició i vulnerabilitat als fenòmens extrems relacionats amb el clima i altres crisis i desastres econòmics, socials i ambientals.

8.8. Protegir els drets laborals i promoure un entorn de treball segur i protegit per a totes les persones treballadores, incloses les migrants, en particular les dones migrants i les persones amb ocupacions precàries.

10.4. Adoptar polítiques, especialment polítiques fiscals, salarials i de protecció social, i aconseguir progressivament més igualtat.

10.7. Facilitar una migració i una mobilitat ordenades, segures, regulars i responsables de les persones, també mitjançant l'aplicació de polítiques migratòries planificades i ben gestionades.

4. JUSTÍCIA SOCIAL

4.6. Protegir i donar suport a les persones defensores dels DH i a les víctimes.

16.3. Promoure l'estat de dret en els àmbits nacionals i internacionals, i garantir la igualtat d'accés a la justícia per a totes les persones.

16.10. Garantir l'accés públic a la informació i protegir les llibertats fonamentals, de conformitat amb les lleis nacionals i els acords internacionals.

4.7. Promoure municipis lliures de violències, especialment de violències masclistes.

5.2. Eliminar totes les formes de violència contra les dones i nenes en els àmbits públic i privat, inclosos el tràfic i l'explotació sexual, així com altres tipus d'explotació.

16.1. Reduir considerablement totes les formes de violència i les taxes de mortalitat connexes a tot el món.

4.8. Fomentar la pau, les societats pacífiques i la resolució no violenta de conflictes.

16.1. Reduir considerablement totes les formes de violència i les taxes de mortalitat connexes a tot el món.

16.4. Per al 2030, reduir de forma significativa el tràfic il·lícit de finances i d'armes, enfortir la recuperació i la devolució de béns robats, i lluitar contra totes les formes de delinqüència organitzada.

4. JUSTÍCIA SOCIAL

4.9. Contribuir a promoure la decolonialització i la memòria històrica i reivindicar la diversitat cultural com una riquesa.

11.4. Redoblar els esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món.

17.6. Millorar la cooperació regional i internacional nord-sud, sud-sud i triangular en matèria de ciència, tecnologia i innovació, i l'accés a aquestes, i augmentar l'intercanvi de coneixements en condicions mútuament convingudes.

4.10. Fomentar una ciutadania crítica, respectuosa, activa i conscient en la defensa dels drets humans, que promogui l'antiracisme i una mirada interseccional.

4.7. Garantir que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

10.2. Per al 2030, potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de llur edat, sexe, discapacitat, raça, ètnia, origen, religió, situació econòmica o altra condició.

A2 Annex 2

Recomanacions derivades de l'avaluació del PDCJGB 2018-2021

Es presenta la síntesi amb les observacions més destacades de l'informe d'avaluació del PDCJGB 2018-2021, elaborat per ICG, i disponible a la pàgina web: https://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/informe_avaluacio_pladtor_coop_2018-21_def.pdf

DES DEL PUNT DE VISTA CONCEPTUAL

- Continuar l'aposta per consolidar el paradigma de la justícia global, atès que es tracta d'un concepte en construcció i basat en unes transicions que van més enllà de l'abast temporal d'un PD.
- Reforçar la coherència interna del "model lògic" de la justícia global:
 - ✓ introduint nexes entre els seus elements, especialment entre les fites i els objectius estratègics;
 - ✓ definint d'una manera més clara la concreció de les transicions a cada nivell de programació;
 - ✓ reflexionant sobre la composició, l'abast i les funcions de les fites de la justícia global;
 - ✓ revisant les incoherències d'un model que va "més enllà de la divisió tradicional entre cooperació, acció humanitària i educació", però que, a la pràctica, continua treballant sota aquesta divisió, i
 - ✓ simplificant el marc estratègic adequant l'abast dels objectius i de les actuacions al període de vigència del PD.

- Definir la posició de la justícia de gènere en el conjunt del concepte de justícia global, amb referències interseccionals més precises i amb un rol més clar en les transicions.
- Definir la vinculació, tant teòrica/conceptual com pràctica, de la justícia global amb l'Agenda 2030 per facilitar la coherència de polítiques.

DES DEL PUNT DE VISTA ESTRATÈGIC

- Definir una estratègia per consolidar el concepte de justícia global entre els agents.
- Introduir un enfocament selectiu per prioritzar les col·laboracions i les intervencions més coherents amb el paradigma de la justícia global.
- Mantenir el compromís pressupostari amb el 0,7% i la distribució equilibrada dels recursos pressupostaris entre les modalitats d'acció.
- Reforçar les aliances estratègiques amb agents de cooperació locals i amb nous agents que disposen de coneixements i capacitats complementaris.
- Mantenir una visió de foment de la participació de la totalitat dels agents de la cooperació barcelonina mitjançant els espais ja establerts i impulsant-ne nous.
- Desenvolupar una estratègia específica sobre justícia de gènere per tal d'integrar-la adequadament i de garantir-ne la concreció estratègica, operativa i instrumental.
- Continuar impulsant la cooperació que sigui iniciativa d'altres agents:
 - ✓ valorant la reducció/concentració de les modalitats de la convocatòria ordinària;
 - ✓ prioritzant les intervencions amb un enfocament municipal, urbà i de banda ampla;
 - ✓ apostant per intervencions sota la lògica de programes/convenis pluriennals;
 - ✓ avaluant el grau de desplegament de l'ús de la TdC per als projectes d'EpJG, i
 - ✓ millorant la definició i la gestió de la resposta d'emergències.
- Continuar impulsant la cooperació d'iniciativa directa:
 - ✓ revisant la conceptualització de la "cooperació de ciutat a ciutat" en clau municipalista;
 - ✓ elaborant un cens de les intervencions fetes per les àrees de l'Ajuntament.

A3 Annex 3

Recomanacions derivades de l'avaluació de l'impacte de la justícia de gènere 2018-2021

A continuació es presenta la síntesi amb les recomanacions més destacades de l'informe d'avaluació de l'impacte de les intervencions finançades per la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional en matèria de promoció de la igualtat de gènere 2018-2021, elaborat per ICG, i disponible a la pàgina web: https://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/avaluacio_justicia_genere_djgci.pdf.

DIMENSÍO	RECOMANACIONS
DISSENY I CONCEPTUALITZACIÓ DE LA JUSTÍCIA DE GÈNERE	<ul style="list-style-type: none">• Mantenir la justícia de gènere en el nucli principal de la política de cooperació internacional per a la justícia global.• Desenvolupar, de manera coherent i integrada en el nou PD, una dobla estratègia de la justícia de gènere:<ul style="list-style-type: none">- específica, que abordi els aspectes substantius, i- transversal, que faciliti l'abordatge de la justícia de gènere en els nivells estratègics i operatius del PD.• Facilitar un apropament més comprensiu a la fita de la justícia de gènere en el plànol conceptual —estratègia— i pràctic —guia o metodologia—.• Analitzar, des d'un enfocament de gènere, els ecosistemes en què es contextualitzen les accions de la cooperació internacional per a la justícia global, i visibilitzar les condicions i la posició de les dones, almenys, a escala regional.

DIMENSIÓ	RECOMANACIONS
ESTRUCTURA (EFICIÈNCIA)	<ul style="list-style-type: none"> ● Reforçar les capacitats en matèria de justícia de gènere de l'equip de la DJGCI. ● Elaborar indicacions que desenvolupin els efectes esperats en relació amb la justícia de gènere en modalitats i instruments (per exemple, en les bases, la guia de formulació o els formularis). ● Valorar la pertinència d'incorporar mesures d'acció positiva en les modalitats B i C. ● Reorientar el marcador de gènere: <ul style="list-style-type: none"> - responent al marc estratègic del nou PD, i - atenent les particularitats de cada modalitat. ● Adaptar els formularis de sol·licitud perquè hi hagi una correlació correcta entre el seu contingut i els criteris de valoració establerts en el marcador de gènere. ● Homogeneïtzar els instruments de planificació i seguiment, alinear-los amb l'esquema lògic establert en el PDCJGB i introduir-hi eines precises per a la justícia de gènere.
RESULTATS (EFICÀCIA)	<ul style="list-style-type: none"> ● Incloure, de manera integrada en cada fitxa i objectiu del PD, uns mandats clars en relació amb la justícia de gènere que evidencin els efectes que s'espera assolir en cadascun. ● Mantenir la justícia de gènere com a àmbit específic i dotar-lo d'una capacitat més gran per promoure processos d'empoderament i actuacions específiques d'institucionalització. ● Establir un marc estratègic d'actuació per a la cooperació ciutat a ciutat que prioritzi accions entre departaments homòlegs, en aquest cas, mecanismes d'igualtat municipal.
COHERÈNCIA	<ul style="list-style-type: none"> ● Establir un marc de polítiques de referència en matèria de justícia de gènere que, des dels vincles i la crítica, identifiqui nexes i correlacions que facilitin la coherència de polítiques. ● Reforçar els mecanismes de coordinació interna de l'Ajuntament, orientats a sistematitzar els espais i les xarxes (claus per a la cooperació tècnica) essencials per al desenvolupament de la justícia de gènere.
PROCESSOS (COORDINACIÓ, LIDERATGE I IMPLICACIÓ INSTITUCIONAL)	<ul style="list-style-type: none"> ● Reforçar les aliances amb agents de cooperació (ONGD del Nord i del Sud globals) que ja disposen d'experiència en l'abordatge de la justícia de gènere en l'àmbit de la cooperació. ● Promoure i aprofundir en l'especialització de xarxes municipals que tractin la justícia de gènere d'una manera solvent, especialment en relació amb la cooperació tècnica. ● Crear algun tipus d'espai que abordi específicament la transversalització de gènere, tal com estableix el mateix PD, i que respongui al lideratge de la DJGCI.

**Pla Director de Cooperació
per a la Justícia Global
de Barcelona
2023-2026**

**Pla
Març 2023**

**Direcció de Serveis
de Justícia Global i
Cooperació Internacional**